

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: «Розробка та шляхи реалізації міжнародного інвестиційного проекту
«Відкриття міні кав'ярні у Фінляндії»

Виконав: здобувач IV курсу, групи МЕВ17зс
Спеціальності 292 Міжнародні економічні
відносини

Стукалова К.М.

Керівник : Задоя О.А. ,
кандидат економічних наук, доцент

Дніпро
2021

КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Затверджую:

Зав. кафедри Глобальної економікиЗадоя Олександр АнатольевичКандидат економічних наук, доцент

“ ____ ” _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ**на кваліфікаційну роботу здобувачу**

Стукалова Каріна Михайлівна

1. Тема роботи :Розробка міжнародного інвестиційного проекту “ Відкриття міні кав’ярні у Фінляндії ”

2. Керівник роботи Задою О.А., кандидат економічних наук, доцент_

(прізвище, ім’я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом від " ____ " _____ 20__ р., № _____

3. Термін здачі здобувачем закінченої роботи ____ 01 червня 2021 року_

4. Цільова установка та вихідні дані до роботи:

- провести огляд геополітичної, та економічної ситуації у Фінляндії;
- проаналізувати структуру експорту та імпорту Фінляндії;
- дослідити інтенсивність міжнародного переміщення факторів виробництва за участю Фінляндії;
- встановити бізнес фактори, які впливають на інвестиційний клімат Фінляндії;
- оцінити привабливість інвестиційного клімату;
- проаналізувати правила отримання ліцензії та реєстрації компанії в Фінляндії;
- визначити стратегії реалізації міжнародного інвестиційного проекту;
- підрахувати очікувані доходи та зробити оцінку економічної привабливості інвестиційного

проект.

5. Зміст роботи (перелік питань, які належить розробити):

- факторний аналіз спеціалізації Фінляндії;
- визначення місця економіки Фінляндії в міжнародному поділі праці та роль на глобальній політичній арені;
- встановлення загроз та перспектив розвитку міжнародних економічних відносин Фінляндії;
- визначення теоретичного підґрунтя розробки міжнародного інвестиційного проекту;
- розробка та просування міжнародного інвестиційного проекту «Відкриття мінікав’ярні у Фінляндії»;
- визначення ефективності реалізації інвестиційного проекту.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали, посада)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1	Задоя О.А. , кандидат економічних наук, доцент	26.02.2021	
Розділ 2	Задоя О.А. , кандидат економічних наук, доцент	25.03.2021	
Розділ 3	Задоя О.А. , кандидат економічних наук, доцент	10.04.2021	

7. Дата видачі завдання 26.02.2021

8. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	Визначення теми роботи та узгодження її з керівником	15.03.2021	
2	Розробка плану роботи та узгодження його керівником	20.03.2021	
3	Розділ 1. Основні характеристики та макропоказники економіки Фінляндії	01.04.2021	
4	Розділ 2. Роль Фінляндії у міжнародних економічних відносинах та інвестиційний клімат Фінляндії	15.04.2021	
5	Розділ 3. Розробка міжнародного інвестиційного проекту щодо створення мікіав'ярні у Фінляндії	15.05.2021	
6	Подача завершеної роботи	1.06.2021	
7	Попередній захист роботи	11.06.2021	
8	Захист роботи	25.06.2021	

Здобувач

підпис

Стукалова К.М.*прізвище, ініціали*

Керівник кваліфікаційної роботи _____

підпис

Задоя О.А. , кандидат економічних наук, доцент

прізвище, ініціали

АННОТАЦІЯ

Стукалова К.М. Розробка та шляхи реалізації міжнародного інвестиційного проекту «Відкриття мінікав'ярні у Фінляндії».

У роботі проведено дослідження сучасного стану та тенденцій розвитку економіки Фінляндії за останні десять років. Виявлено, що Фінляндія є одним із головних виробників високих технологій в Європі, займаючи друге місце після Ірландії. Також Фінляндія зайняла перше місце як виробник глобальних інформаційно-комунікативних технологій у Європі. На сьогоднішній день у Фінляндії склалися сприятливі умови для ведення малого та середнього бізнесу. У роботі розроблено міжнародний інвестиційний проект по створенню мінікав'ярні у Фінляндії за рахунок власних коштів інвестора з України. Наведені розрахунки потреби в інвестиційних ресурсах, обґрунтовано організаційно-правову форму створюваного підприємства, а також проведено розрахунки основних показників, які дали змогу оцінити інвестиційні привабливість запропонованого проекту.

Ключові слова: геополітична характеристика, ведення бізнесу, інвестиційний клімат Фінляндії, NPV, термін окупності інвестиційного проекту.

SUMMARY

Stukalova K.M. Development of international investment project «establishment of a mini coffee shop in Finland»

This is a study of the current state and trends of the Finnish economy over the past ten years. It was found that Finland is one of the main producers of high technology in Europe, ranking second after Ireland. Finland also ranked first as a producer of global information and communication technologies in Europe. Today in Finland there are favorable conditions for small and medium-sized businesses.

The paper develops an international investment project to create a mini-cafe in Finland at the expense of an investor from Ukraine. Calculations regarding the need for investment resources are given, the organizational and legal form of the enterprise has been decided upon and calculations of the basic indicators have been done, which have allowed me to estimate the investment attractiveness of this project.

Keywords: geopolitical characteristics, doing business, investment climate of Finland, NPV, payback period of the investment project.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА МАКРОПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІКИ ФІНЛЯНДІЇ.....	8
1.1. Геополітична характеристика Фінляндії	8
1.2. Економічні та соціальні фактори розвитку Фінляндії	12
1.3. Аналіз можливих варіантів ведення бізнесу в Фінляндії	20
РОЗДІЛ 2. РОЛЬ ФІНЛЯНДІЇ У МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ ФІНЛЯНДІЇ.....	24
2.1. Структура експортно-імпоротної діяльності Фінляндії.....	24
2.2. Загрози та перспективи розвитку міжнародних економічних відносин Фінляндії	32
2.3. Оцінка інвестиційного клімату Фінляндії	39
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ЩОДО СТВОРЕННЯ МІНІКАВ'ЯРНІ У ФІНЛЯНДІЇ.....	48
3.1. Правила отримання ліцензії та реєстрації компанії у обраній галузі.....	48
3.2. Обґрунтування стратегії реалізації міжнародного інвестиційного проекту з відкриття мінні кав'ярні процес створення та реєстрації компанії.....	51
3.3. Розрахунок очікуваних доходів та оцінка економічної привабливості інвестиційного проекту	54
ВИСНОВКИ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	60

ВСТУП

У XX-XXI столітті світове господарство зазнало значних змін: зв'язки між країнами почали розвиватися максимально динамічно. У цей самий час почали інтенсивно наростати глобалізаційні процеси, що спровокувало зростання взаємозалежності економічної сфери між різними країнами. Під впливом цього процесу міжнародна економіка набула максимальної важливості для позитивного зростання добробуту країни.

Фінляндія на сучасному етапі має достатньо суттєвий вплив як на європейській, так і на світовій арені. Зовнішньоекономічна діяльність цієї держави в першу чергу направлена на взаємодію та тісне співробітництво з іншими країнами. На сучасному етапі саме зв'язки з іншими країнами досить сильно впливають на рівень життя населення та макроекономічні показники.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що сьогодні спостерігається зміщення ринків збуту та зміни загального світового порядку, у світлі яких зовнішня політика країни та її інвестиційний клімат опиняється перед потребою перегляду здійснюваної політики та вибору подальших напрямків розвитку. Тільки при ефективній зовнішньополітичній та інвестиційній стратегіях стає можливим досягнення фінансової стійкості, зміцнення фінансів і суверенітету, незалежність і стійкість до негативних зовнішньополітичних впливів, коливань світових цін на перспективних ринках та котирувань валют. Інвестиційний клімат країни є одним з основних факторів для інвестора при прийнятті рішення. Є держави, у яких позитивний інвестиційний імідж уже сформований, до таких держав належить Фінляндія. З огляду на вищенаведене, актуальним є дослідження інвестиційного клімату Фінляндії та можливості реалізації у цій країні інвестиційного проекту.

Метою даної дипломної роботи є розробка та шляхи реалізації міжнародного інвестиційного проекту «Відкриття міні кав'ярні у Фінляндії».

Для досягнення поставленої мети в рамках дослідження потрібно вирішити такі завдання:

- дати геополітичну характеристику Фінляндії;
- розглянути економічні та соціальні фактори розвитку Фінляндії;
- провести аналіз можливих варіантів ведення бізнесу в Фінляндії;
- охарактеризувати структуру експортно-імпоротної діяльності Фінляндії;
- виявити Загрози та перспективи розвитку міжнародних економічних відносин Фінляндії;
- провести оцінку інвестиційного клімату Фінляндії;
- ознайомитися з правилами отримання ліцензії та реєстрації компанії у обраній галузі;
- обґрунтувати стратегії реалізації міжнародного інвестиційного проекту з відкриття міні кав'ярні процес створення та реєстрації компанії;
- провести розрахунок очікуваних доходів та оцінка економічної привабливості інвестиційного проекту.

Об'єкт дослідження – інвестиційний клімат Фінляндії.

Предмет роботи є дослідження можливості реалізації інвестиційного проекту щодо створення міні кав'ярні у Фінляндії.

В рамках проведення дослідження було використано наступні наукові методи: аналізу та синтезу, конкретизації, індукції, абстрагування, дедукції, а також історичної та логічної оцінки досліджуваних економічних явищ.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці міжнародного інвестиційного проекту створення міні кав'ярні у Фінляндії.

РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТА МАКРОПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІКИ ФІНЛЯНДІЇ

1.1. Геополітична характеристика Фінляндії

Фінляндія (фінська назва Суомі) - сьома за розмірами території країна Європи площею 338 тис. кв. км. Розташована в східній частині Північної Європи, межує з Росією, Норвегією, Швецією. Майже чверть території країни знаходиться за Полярним колом.

Чисельність населення Фінляндії складає 5,5 млн. чол., Щільність - 15,8 чол. на кв. км. 90,4% жителів - фіни, 5,4% - шведи. Інші етнічні групи - росіяни (59,7 тис. Осіб, 1,1%), естонці (33,4 тис. Осіб), саами (1,8 тис. Осіб). 67% населення проживає в містах, 33% - в сільській місцевості. Переважна релігія - євангельське лютеранство (73,8%), 1,1% жителів - православні, 22,1% - не належать до жодної церкви.

За своєю будовою - унітарна держава (Аландські острови, населені переважно шведами, мають статус самоврядної провінції). Столиця - Гельсінкі - 628,2 тис. Жителів. Інші великі міста - Еспоо (269,8 тис.), Тампере (225,1 тис.), Вантаа (214,6 тис.), Оулу (198,5 тис.), Турку (185,9 тис.), Ювяскюля (137,4 тис.), Лахті (118,7 тис.) і Куопіо (112,1) [8].

Основна адміністративно-територіальна одиниця в Фінляндії - комуна. В даний час налічується 317 комун міського і сільського типу, з яких 301 знаходяться на материковій частині країни і 16 - на Аландських островах. Комуні об'єднані в 19 провінцій. Раз на чотири роки в країні проходять муніципальні вибори.

Фінляндія - парламентська республіка. Законодавча влада здійснюється Парламентом (однопалатний парламент складається з 200 депутатів, що обираються на загальних виборах на 4 роки).

Фінляндія відноситься до високорозвиненим малим індустріальним країнам.

Міжнародні дослідження останніх років показують, що Фінляндія - одна з найрозвиненіших і конкурентоздатних країн світу. Її перевагами є політична стабільність, високорозвинена інфраструктура, доступність і надійність телекомунікацій, свобода банківської конкуренції, налагоджена система співпраці між підприємствами та університетами, включно з освоєнням нових технологій, високий освітній рівень робочої сили і управлінського апарату, легкість здійснення підприємницької діяльності.

У сучасній глобальній системі міжнародного поділу праці Фінляндія спеціалізується на декількох видах спеціального машинобудування, металообробки, виробництві телекомунікаційного обладнання та засобів мобільного зв'язку, у виробництві товарів деревообробної, целюлозно-паперової промисловості, в суднобудуванні (будівництво круїзних і арктичних суден).

Економіка Фінляндії належить до типу високоіндустріалізованих, змішаних економік та багато в чому є аналогічною до економічних секторів таких західноєвропейських країн як Франція, Німеччина та Великобританія. Сфера послуг складає найсуттєвішу частку від усієї економіки Фінляндії — 72,7%, далі йде промисловість та переробка, що відповідають показнику у 21,4%. Що стосується первинного виробництва, то воно становить всього 2,9%.

В області зовнішньої торгівлі провідним економічним сектором є промисловість. Серед наймасштабніших галузей виокремлюють виробництво електроніки (21,6%), машинобудування та випуск металопродукції (21,1%), лісову (13,1%) та хімічну промисловість (10,9%). Фінляндія багата деревиною, а також мінеральними та прісноводними ресурсами. Сфера лісового господарства та сільськогосподарський сектор (на який платники податків витрачають близько 2 мільярдів євро щорічно) політично залежать від жителів сільської місцевості. На Велику Гельсінську область припадає близько третини від всього виробітку ВВП.

За статистичними даними 2004 року, виробництво високих технологій у Фінляндії посіло друге місце після Ірландії. Наукові центри також очолили рейтинг, випередивши сферу сільського господарства та промисловості. За останнє десятиліття спостерігалася позитивна перспектива розвитку, коли

відсоток зростання ВВП був одним із найвищим серед країн ЄС. Фінляндія займає четверте місце за розвитком економіки знань після Швеції, Данії та Великобританії. У 2014 році Фінляндія стала лідером серед країн ЄС, за звітом Всесвітнього економічного форуму «Глобальні інформаційні технології 2014», на основі узгоджених показників розвитку бізнес-сектору, економіки освіти та сфери інформаційно-комунікаційних технологій.

Інтегрованість Фінляндії у світову економіку проявляється на високому рівні, тоді як міжнародна торгівля становить третину усього ВВП. Варто відзначити, що 60% зовнішньої торгівлі відбувається в рамках Європейського Союзу. Серед найбільших торгових потоків виділяють зв'язки Фінляндії з Німеччиною, Росією, Швецією, Великобританією, США, Нідерландами та Китаєм. Торгівельна політика цієї країни регулюється нормами Європейського Союзу, при цьому Фінляндія традиційно відноситься до прибічників вільної торгівлі. Водночас це єдина північна країна, яка приєдналася до Єврозони, тоді як Данія та Швеція зберегли свою традиційну валюту, а Ісландія та Норвегія взагалі не є членами ЄС.

Восени 2019 року було випущено новий рейтинг IMD World Digital Competitiveness, згідно з яким Фінляндія посіла 7 місце серед 63 країн світу за показниками розвитку цифрових технологій та адаптації суспільства до швидкоплинної світової глобалізації. Варто зазначити, що розглядалися при цьому три основні критерії:

- наукоємність;
- цифрові технології;
- готовність суспільства до майбутнього [18].

Згідно з вищезазначеним рейтингом, Фінляндії вдалося зайняти лідируючу позицію в галузі комунікаційних технологій, а також різноманітних адаптивних підходів в області науки. Сьоме місце країна займає у рейтингу уже другий рік поспіль, тоді як члени ТОП-5 також не змінилися. Ними залишились Сполучені Штати, Сінгапур, Швеція, Данія та Швейцарія.

При розгляді конкурентоспроможності держави важливо приділяти

достатню увагу її участі у міжнародних інтеграційних об'єднаннях. Фінляндія в свою чергу є членом понад 60 різних економічних організацій глобального масштабу. Серед них можна виділити таких світових гігантів, як МВФ, ООН, ОЕСР, Північну Раду, Раду Європи, ЄС та Європейський валютний союз. Саме членство в цих економічних організаціях надає Фінляндії суттєвий вплив на міжнародній арені, а також забезпечує їй стабільність, політичну та економічну безпеку і благоустрій.

Основою зовнішньоекономічної діяльності країни можна назвати участь у Євросоюзі, адже робота всіх органів влади Фінляндії забезпечується принципами цієї організації та узгоджується із рішеннями інших країн-членів ЄС. Протягом останніх років Фінляндія підтримує активну позицію Європейського союзу із лібералізації міжнародної торгівлі, а також усунення перешкод у рамках єдиного економічного ринку при торгівлі з країнами третього світу.

Важливе значення для держави має також членство у Раді держав Балтійського моря, куди окрім Фінляндії входять також 8 країн-членів, 8 країн-спостерігачів та Єврокомісія. Основною метою такого співробітництва є забезпечення захисту морського середовища: боротьба з транскордонною злочинністю та забрудненням, гарантія безпеки мореплавства, п також контроль за веденням с/г діяльності та рибальства.

Фінляндія також є членом Арктичної Ради, до складу якої входить 8 країн, серед яких Канада, Норвегія, Ісландія, Данія та інші. Робота держави ведеться переважно у напрямку розвитку метеорології, забезпечення комунікаційних мереж та зв'язку, а також захисту навколишнього середовища.

Таким чином, Фінляндія на сьогоднішній день є країною із високоіндустріалізованим, змішаним типом економіки. Ступінь інтегрованості цієї держави у світове господарство тримається на високому рівні протягом останніх десятиліть, коли Фінляндія продемонструвала один із найвищих показників зростання ВВП серед країн ЄС. Окрім того, саме міжнародна торгівля складає третину від усього ВВП держави. Так, у 2018 році оборот зовнішньої торгівлі Фінляндії, за даними Світового банку, склав понад 78% від загального

розміру ВВП, що дорівнює у загальному 175,3 млрд. доларів.

Ця країна є одним із головних виробників високих технологій в Європі, займаючи друге місце після Ірландії. Також Фінляндія зайняла перше місце як виробник глобальних інформаційно-комунікативних технологій у Європі. Основним торговим партнером Фінляндії є Європейський Союз, на який припадає 60,6% зовнішнього торгівельного обороту держави (60% — у експорті, 61% — у імпорті). Серед окремих країн-партнерів Фінляндії можна виокремити Німеччину, Швецію, Росію, Китай. Саме ці країни складають найбільшу частку від усього експорту та імпорту Фінляндії. Одним із показників інтегрованості Фінляндії у глобальну економіку стало те, що це єдина північна країна, яка приєдналася до Єврозони, відповідно із залученням євро у якості національної валюти.

1.2. Економічні та соціальні фактори розвитку Фінляндії

Сьогодні Фінляндія сприймається як переконаний противник політики протекціонізму. Необхідно зазначити, що Фінляндія активно торгує з іншими країнами, що стає передумовою її економічного розвитку. Значний акцент країна робить на власну конкурентоспроможність за рахунок впровадження інновацій та застосування нових маркетингових стратегій. При цьому Фінляндія розпочала з інвестування в освіту, що дало можливість підготувати кваліфіковані кадри, і, внаслідок, розвивати високоякісне виробництво та домагатися конкурентоспроможності на світовому ринку.

Згідно з даними Статистичного центру Фінляндії, в 2020 році ряд основних макроекономічних показників продемонстрував позитивну динаміку (рис. 1.1).

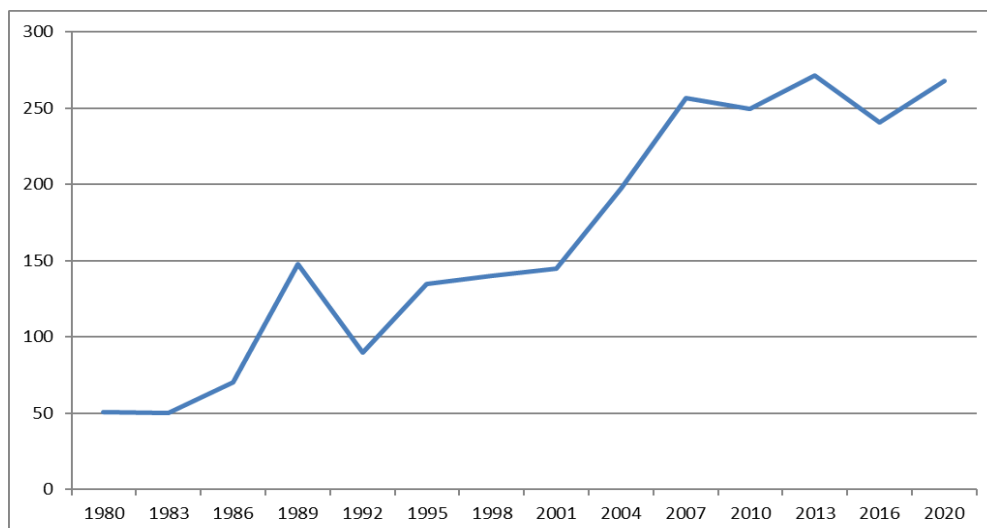

Рис. 1.1. Динаміка реального ВВП Фінляндії в 1980-2020 рр., млрд. долл. США [14]

Обсяг ВВП Фінляндії в вартісному вираженні в поточних цінах в 2020 році склав 214,4 млрд. Євро (у 2019 році - 209,5 млрд. євро).

ВВП - + 1,4%. ВВП країни після трирічного зниження в 2013-2016 рр. демонструє позитивну динаміку. Проте, згідно з інформацією Євростату, за даним показником Фінляндія увійшла в число країн ЄС з невеликим зростанням ВВП поряд з Бельгією (+ 1,2%), Данією (+1,3) і Португалією (+ 1,4%). В цілому економіка Євросоюзу виросла в річному численні на 1,9%.

Міністерство фінансів Фінляндії на 2021 рік прогнозує досить невеликий приріст ВВП (+ 0,9%), тоді як фінські дослідні інститути в області економіки ETLA і RePervo заявляють про більш високому темпі приросту на рівні 1,7%. Якщо в 2020 році основним драйвером зростання економіки було збільшення внутрішнього споживання в сукупності з ростом інвестицій, то в 2021 році, згідно з оцінками експертів вищевказаних інститутів, розвиток економіки має забезпечуватися переважно за рахунок зростання експорту товарів і послуг.

Динаміка зміна індексу промислового виробництва представлена на рис. 1.2.

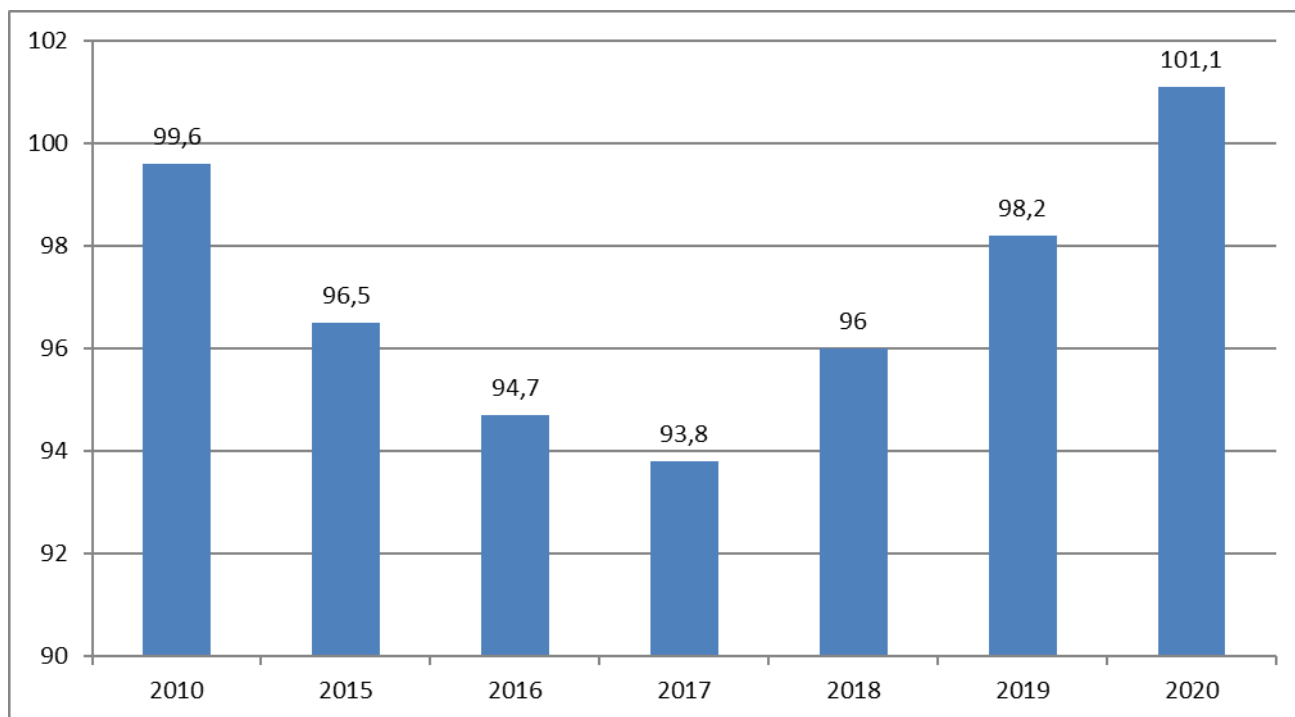

Рис. 1.2. Динаміка зміна індексу промислового виробництва Фінляндії в 2010-2020 рр. [13]

Даний показник враховує виробництво гірничодобувної промисловості, діяльності в області поставок електро- і теплоенергії, газу, водопостачання, водовідведення та переробки відходів. Як видно із рис. 1.2. за 10 років він зріс на 1,5 п.

Найбільший внесок у збільшення загальних обсягів промислового виробництва і відповідно ВВП забезпечили хімічна (+6,6 п.п.) і металообробна (+5,5 п.п., без урахування електроніки та електротехніки) промисловості, а також машинобудування (+4, 7 п.п.). Найменше зростання у виробництві за звітний період показали харчова (+1,9 п.п.), лісопереробна (+1 п.п.), електронна і електротехнічна (+0,2 п.п.) промисловості. У той же час відбулося зниження обсягів виробництва виробів легкої промисловості (текстиль, одяг, шкіряні вироби і т.д.) на 2,5 п.п.

Згідно з прогнозом Міністерства фінансів Фінляндії, в 2021-2022 рр. приріст промислового виробництва складе 2,2% і 2,9% відповідно.

Динаміка зміна рівня безробіття представлена на рис. 1.3.

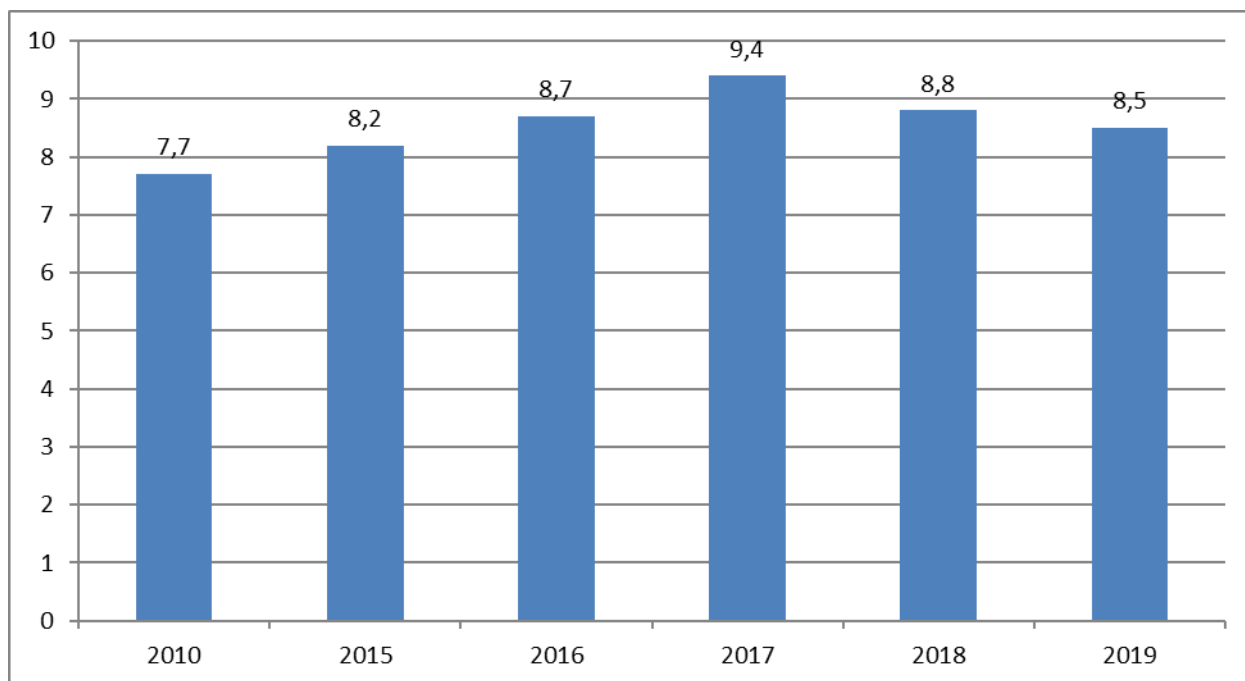

Рис. 1.3. Динаміка зміна рівня безробіття Фінляндії в 2010-2020 рр. [12]

Рівень безробіття знизився з 9,4% в 2019 році до 8,8% в 2020 році. За інформацією Мінфіну Фінляндії, зниження рівня безробіття в основному було забезпечено успіхами розвитку будівельної галузі. Безробіття в 2020-2021 роках продовжить знижуватися, але більш повільними темпами - 0,4 п.п. на рік. У той же час міністерство зазначило зростання прихованого безробіття - осіб, які перестали шукати роботу, а також навчаються на курсах перепідготовки або перебувають у відпустці по догляду за дітьми.

Динаміка зміна дефіциту консолідованого бюджету представлена на рис. 1.4.

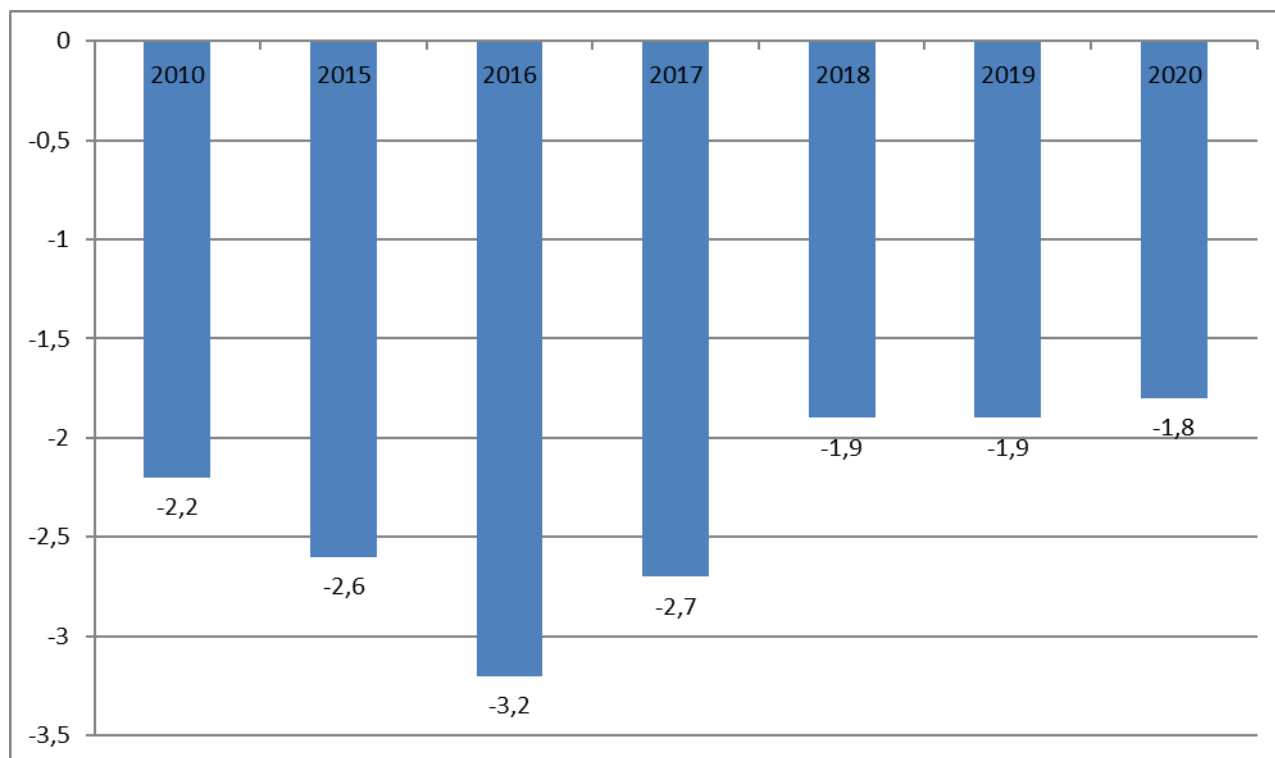

Рис. 1.4. Динаміка зміна дефіциту консолідованого бюджету Фінляндії в 2010-2020 рр. [21]

Як видно із рис. 1.4 на протязі 10 років у Фінляндії спостерігається скорочення обсягів дефіциту консолідованого бюджету. Дефіцит консолідованого бюджету зменшився з 5,7 млрд. Євро в 2019 році до 4,1 млрд. Євро, що в підсумку склало 1,9% ВВП. Дефіцит бюджету центрального уряду в 2020 році склав 2,6% ВВП, муніципального - 0,4% ВВП.

У 2021 році динаміка дефіциту консолідованого бюджету буде нульовий (дефіцит збережеться на рівні 2020 року - 1,9%) у зв'язку зі скороченням прибуткового податку. Подальше скорочення дефіциту продовжиться в 2021 році завдяки прогнозованому економічному зростанню.

Динаміка інфляції представлена на рис. 1.5.

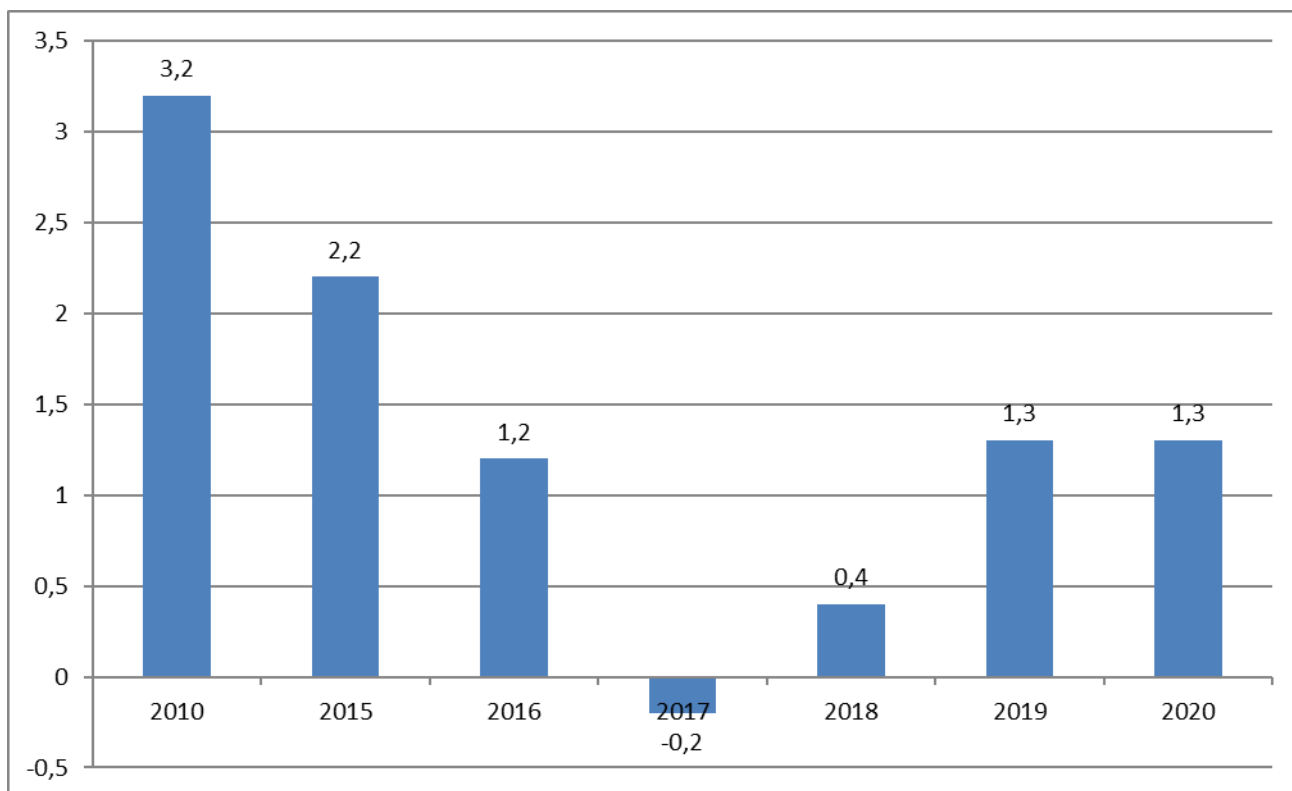

Рис. 1.5. Динаміка інфляції Фінляндії в 2010-2020 рр. [12]

Інфляція склала 0,4% , причому в 2019 році в країні спостерігалася дефляція (-0,2%). Міністерство фінансів Фінляндії прогнозує, що в поточному році швидкість приросту інфляції зросте на додаткові 0,2-0,3 п.п. і за підсумками року досягне значення в 1,3%. Це пов'язано з планованим внесенням змін до податкового законодавства Фінляндії в сфері непрямого оподаткування. Обсяг державного боргу зріс до 136,1 млрд. Євро (+ 2%), проте в процентному відношенні до ВВП відбулося незначне зниження показника з 63,7 до 63,6%. Взагалі, на протязі 10 років спостерігається тенденція зниження рівня інфляції.

Головні сектори економіки наведено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Головні сектори економіки*

Економічна активність за секторами	Сільське господарство	Промисловість	Послуги
Зайнятість населення (% від загальної зайнятості)	3,5	22,0	74,5
Валова додана вартість (у % до ВВП)	2,2	24,0	60,3
Валова додана вартість (річний приріст)	-2,2	0,5	1,5

* розраховано за даними [11]

Так, провідним сектором економіки Фінляндії є послуги, в якому зайнято майже 74,5 % зайнятого населення та який генерує 60% валової доданої вартості країни.

Економіка Фінляндії в значній мірі покладається на зовнішню торгівлю, яка становила 78% її ВВП у 2020 році. У таблиці 1.2 наведено динаміки торгівлі Фінляндії.

Таблиця 1.2

Динаміка торгівлі Фінляндії у 2010-2020 роках*

Показники зовнішньої торгівлі	2010	2015	2018	2019	2020
Імпорт товарів (млн. дол. США)	60 089	60 398	70 586	78 624	73 700
Експорт товарів (млн. дол. США)	59 445	57 697	68 073	75 869	73 472
Імпорт послуг (млн. дол. США)	25 756	28 369	31 012	34 718	35 928
Експорт послуг (млн. дол. США)	24 184	25 439	29 729	31 625	34 013
Імпорт товарів та послуг (річний приріст)	2,0	5,8	4,1	5,5	2,2
Експорт товарів та послуг (річний приріст)	0,4	3,7	8,8	1,7	7,2
Баланс торгівлі (млн. дол. США)	2129	405	1826	321	2886
Зовнішня торгівля (у % ВВП)	71,4	70,9	75,2	78,2	79,5
Імпорт товарів та послуг (у % від ВВП)	36,0	36,1	37,6	39,6	39,5
Експорт товарів та послуг (у % до ВВП)	35,4	34,8	37,7	38,6	40,0

* розраховано за даними [12]

Отже, протягом досліджуваного періоду Фінляндія має стабільне зростання обсягів експорту та імпорту товарів та послуг.

Необхідно зазначити, що у 2018 році відбулося зниження темпів зростання імпорту товарів та послуг в той час, як експорт товарів і послуг зріс на +8,8% до попереднього року. А у 2019 році темпи зростання експорту товарів та послуг дещо знизилися та склали лише +1,7% до попереднього року. Протягом 2020 року приріст імпорту товарів та послуг склав +2,2%, а експорту – +7,2%.

Не дивлячись на перекося у темпах зростання експорту та імпорту товарів та послуг за аналізований період, економіці Фінляндії вдається зберегти позитивне сальдо торговельного балансу, що свідчить про те, що у грошовому еквівалентні товарів та послуг експортовано більше, ніж імпортовано. А це

свідчить про те, що товари та послуги Фінляндії є конкурентоспроможними та на них є попит у світі.

Перейдемо до розгляду соціальних факторів розвитку Фінляндії.

Чисельність населення Фінляндії дорівнює 5,5 млн. осіб. Природній приріст населення складає 0,1%. 85,4% населення – це міське населення із щільністю 18 мешканців / км². Середній вік населення складає 41,0 років. Середня тривалість життя у чоловіків складає 79,1 роки, а у жінок – 84,5. До 93% населення Фінляндії має фінське походження і близько 6% – шведське; менше 1% – російське чи естонське. Щодо релігії, то 84,2% фінів є прихожанами Лютеранської церкви, 1,1 – православні, атеїстами є 13,5% населення. Чисельність економічно-активного населення складає 2,67 млн. осіб [4].

Рівень безробіття у 2020 році склав 8,4% (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Прогноз рівня безробіття на 2021-2022 роки*

Соціально-демографічні показники	2020 рік	2021 (прогноз)	2022 (прогноз)
Рівень безробіття (%)	8,4	8,6	7,7

* розраховано за даними [12]

Фінляндія – це демократична парламентська республіка.

Виконавча влада зосереджена у Президента та Кабінету Міністрів. Президент Фінляндії – глава держави, керівник зовнішньої політики та головний командувач оборонних сил. Обирається безпосередньо абсолютною більшістю на шестирічний термін з одноразовим поновленням. Президент призначає прем'єр-міністра. Основні потужності виконавчої влади належать Кабінету Міністрів, який призначається і очолюється прем'єр-міністром.

Законодавча влада наділена парламентом Фінляндії (Едускунта), а уряд має обмежені права на внесення змін або розширення законодавства. До його складу входять 200 депутатів, які обираються на чотири роки за пропорційним представництвом. Президент має право накладати вето на рішення парламенту, хоча це може бути відхилено парламентом [19].

Президентом країни є Саулі Нійністе (з 1 березня 2012 року; переобраний на другий шестирічний термін 28 січня 2018 року), прем'єр-міністром є Санна Марін з 10 грудня 2019 року, представниця Соціал-демократичної партії

У Фінляндії існує багатопартійна система, яка гарантує, що одна партія не має шансів отримати владу самостійно. Партії працюють одна з одною для формування коаліційних урядів. Соціал-демократична партія, фіни та Партія національної коаліції отримали аналогічний результат на останніх національних виборах (40, 39 та 38 місць відповідно).

Отже, Фінляндія, яку часто називають прикладом економічних показників, конкурентоспроможності та інноваційного успіху, тим не менше стикалася з труднощами, щоб вийти з світової фінансової та кризи єврозони. Насправді Фінляндія вразлива до міжнародної кон'юнктури, і країна також постраждала від санкцій ЄС проти Росії. Крім того, наслідки пандемії COVID-19 вразили національну економіку, яка зафіксувала в 2020 році скорочення ВВП на 4%, здебільшого через різке скорочення в приватному секторі споживання. Тим не менше, Фінляндія мала ефективніші результати, ніж більшість інших країн ЄС, і очікується, що вона знову почне зростати зі швидкістю 3,6% цього року та 2% у 2022 році, оскільки споживачі збільшують дискреційні витрати, а компанії знову починають інвестувати,

ВВП Фінляндії на душу населення, який Світовий банк оцінює у 51 426 доларів США, є одним з найвищих у світі та на 11% вищим за середній показник у ЄС-27, що дозволяє країні запропонувати високий рівень життя. Розподіл багатства є відносно збалансованим, хоча соціальна нерівність зросла в останні роки. Фінляндія є європейською країною, яка найбільше постраждала від старіння населення та падіння робочої сили, явища, яке тяжко впливає на публічні фінанси країни.

1.3. Аналіз можливих варіантів ведення бізнесу в Фінляндії

У Фінляндії зараз налічується близько 260 000 компаній. 93% з них – це невеликі фірми, що мають в своєму штаті від 1 до 9 чоловік. На частку фірм, заснованих іноземцями або представниками некорінного населення припадає 3%

від загальної кількості фірм і підприємств Фінляндії, що становить приблизно 6 500 фірм. У Фінляндії створені сприятливі умови для розвитку малого бізнесу, причому правила однакові для всіх підприємців – фінів і не фінів.

Іноземець може відкрити в Фінляндії філію своєї компанії або дочірню фірму, і може заснувати також свою власну незалежну фірму. Громадянин третьої країни, що відкриває в Фінляндії свою фірму, повинен, як правило, мати постійний вид на проживання в Фінляндії і фінський номер соціального страхування [9].

У разі створення акціонерного товариства, щонайменше, один з членів правління, а також виконавчий директор повинні проживати на території ЄСП. Якщо бізнес дійсно прибутковий, то підприємець може отримати постійний вид на проживання на підставі зареєстрованої економічної діяльності.

Іноземцю буває нелегко отримати кредит в Фінляндії, якщо він не так давно проживає в країні. Іноді може виявитися важким отримання постійний вид на проживання на підставі зареєстрованої економічної діяльності. Підприємець іноземного походження може зіткнутися з труднощами при знаходженні оренди приміщення.

У Фінляндії використовуються визначення мікро-, малих і середніх підприємств, закріплені в Директиві Європейської Комісії 2003/361 / ЄС (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Критерії віднесення господарюючих суб'єктів до категорії суб'єктів малого та середнього підприємництва в Фінляндії*

№ п/п	Категорія	Число зайнятих на підприємстві	Оборот підприємства	Критерій «незалежності походження»
1.	Мікропідприємство	до 9 чоловік	до 2 млн. євро	Частка однієї або декількох компаній, до яких застосовується визначення МСП, в капіталі або в
2.	Мале підприємство	від 10 до 49 осіб	до 10 млн. євро	
3.	Середнє підприємство	від 50 до 249 осіб	до 50 млн. євро	

* складено за даними [20]

До середнім підприємствам в Фінляндії відносять компанії, в яких зайнято від 50 до 249 співробітників і оборот яких в рік становить не більше 50 млн. євро, або сума по балансу на кінець звітного періоду не перевищує 43 млн. Євро, з урахуванням критерію «незалежності походження» компанії. Відповідність критерію незалежності в даному випадку означає, що в капіталі або в загальній кількості голосуючих акцій підприємства малого і середнього бізнесу частка однієї або декількох компаній, до яких застосовується визначення МСП, становить менше 25%.

До категорії малих в Фінляндії відносять підприємства з кількістю зайнятих до 50 осіб і річним оборотом до 10 млн. євро. Окремо виділяються мікропідприємства - на них трудяться менше 10 працівників і оборот не перевищує 2 млн. євро. У Фінляндії поширений сімейний бізнес. У таких компаніях, як правило, зайнято від 2 до 4 осіб. Малі та середні підприємства здійснюють свою діяльність, маючи такі організаційно-правові форми: приватний підприємець, повне або командитне товариство, акціонерне товариство і кооператив. У питаннях надання підтримки в Фінляндії керуються принципом рівних можливостей для всіх. З огляду на той факт, що понад 99% з усіх новостворювані підприємств - це компанії, які, за встановленими критеріями, відносяться до малого і середнього бізнесу, можна говорити як про підтримку малих і середніх підприємств, так і підприємництва в цілому.

Для створення бізнесу в Фінляндії існують комфортні умови. За інформацією Євросоюзу (ЄС), в Фінляндії кількість МСП, які схвалюють існуючий адміністративний порядок, становить 69%, що значно вище середнього показника по ЄС (29%), а частка від робочого часу, необхідного для виконання адміністративних формальностей, оцінюється в 2%, що значно менше, ніж середній показник в ЄС (8%). Згідно з даними Єврокомісії, створення бізнесу в Фінляндії займає близько 2-х тижнів у порівнянні з майже 3-ма тижнями (20 днів) в середньому в ЄС. Вартість створення бізнесу становить тільки 1% від доходу на душу населення, в той час як в середньому по ЄС - майже 7%.

На території Фінляндії податок на додану вартість (ПДВ) стягується з

продажу товарів і послуг майже без винятків. ПДВ сплачують підприємства, якщо їх оборот перевищує 8 500,00 євро на рік. Базова ставка ПДВ на більшість товарів і послуг складає 24%. На продукти, корми для тварин, послуги ресторанів і кейтерингових компаній ставка ПДВ нижче - 14%. А на ряд товарів і послуг, зокрема на продаж книг, підписку на газети і журнали, фармацевтичні товари, пасажироперевезення, а також на послуги, пов'язані з заняттями спортом, квитки на видовищні заходи - 10%.

Підводячи підсумок всьому вищесказаному, можна зробити наступні висновки. Офіційна назва країни: Фінляндія. Столицею країни є Гельсінкі. Площа країни складає 338450 км². Найбільшими містами країни є: Гельсінкі (628208 осіб); Еспоо (269802 осіб); Тампере (225118 осіб); Вантаа (214605 осіб); Оулу (198525 осіб); Турку (185908 осіб). Офіційна мова: фінська та шведська. На фінській мові говорять 92%, а на шведській – 5,5% населення. Інші розмовні мови: саамі (лапшійська) – рідна мова приблизно 1700 людей у Лапландії. Англійська мова є діловою мовою країни. Знання англійської мови дуже добре у всій Фінляндії.

Рушійною силою економіки Фінляндії є міжнародна торгівля. У 2018 році експорт країни досяг 78% від рівня ВВП. ВВП Фінляндії на душу населення, який Світовий банк оцінює у 51 426 доларів США, є одним з найвищих у світі та на 11% вищим за середній показник у ЄС-27, що дозволяє країні запропонувати високий рівень життя. Розподіл багатства є відносно збалансованим, хоча соціальна нерівність зросла в останні роки. Фінляндія є європейською країною, яка найбільше постраждала від старіння населення та падіння робочої сили, явища, яке тяжко впливає на публічні фінанси країни. На сьогоднішній день у Фінляндії склалися сприятливі умови для ведення малого та середнього бізнесу.

РОЗДІЛ 2. РОЛЬ ФІНЛЯНДІЇ У МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ ФІНЛЯНДІЇ

2.1. Структура експортно-імпоротної діяльності Фінляндії

Економіка Фінляндії належить до типу високоіндустріалізованих, змішаних економік та багато в чому є аналогічною до економічних секторів таких західноєвропейських країн як Франція, Німеччина та Великобританія. Сфера послуг складає найсуттєвішу частку від усієї економіки Фінляндії — 72,7%, далі йде промисловість та переробка, що відповідають показнику у 21,4% [6]. Що стосується первинного виробництва, то воно становить всього 2,9%.

В області зовнішньої торгівлі провідним економічним сектором є промисловість. Серед наймасштабніших галузей виокремлюють виробництво електроніки (21,6%), машинобудування та випуск металопродукції (21,1%), лісову (13,1%) та хімічну промисловість (10,9%). Фінляндія багата деревиною, а також мінеральними та прісноводними ресурсами. Сфера лісового господарства та сільськогосподарський сектор (на який платники податків витрачають близько 2 мільярдів євро щорічно) [7] політично залежать від жителів сільської місцевості. На Велику Гельсінську область припадає близько третини від всього виробітку ВВП.

За статистичними даними 2004 року, виробництво високих технологій у Фінляндії посіло друге місце після Ірландії. Наукові центри також очолили рейтинг, випередивши сферу сільського господарства та промисловості. За останнє десятиліття спостерігалася позитивна перспектива розвитку, коли відсоток зростання ВВП був одним із найвищим серед країн ЄС. Фінляндія займає четверте місце за розвитком економіки знань після Швеції, Данії та Великобританії [10]. У 2014 році Фінляндія стала лідером серед країн ЄС, за звітом Всесвітнього економічного форуму «Глобальні інформаційні технології

2014», на основі узгоджених показників розвитку бізнес-сектору, економіки освіти та сфери інформаційно-комунікаційних технологій.

Інтегрованість Фінляндії у світову економіку проявляється на високому рівні, тоді як міжнародна торгівля становить третину усього ВВП. Варто відзначити, що 60% зовнішньої торгівлі відбувається в рамках Європейського Союзу. Серед найбільших торгових потоків виділяють зв'язки Фінляндії з Німеччиною, Росією, Швецією, Великобританією, США, Нідерландами та Китаєм [9]. Торгівельна політика цієї країни регулюється нормами Європейського Союзу, при цьому Фінляндія традиційно відноситься до прибічників вільної торгівлі. Водночас це єдина північна країна, яка приєдналася до Євросони, тоді як Данія та Швеція зберегли свою традиційну валюту, а Ісландія та Норвегія взагалі не є членами ЄС.

Аспект зовнішньої торгівлі є основоположним у визначенні впливу на загальний економічний розвиток країни. У 2018 році оборот зовнішньої торгівлі Фінляндії, за даними Світового банку, склав понад 78% від загального розміру ВВП, що дорівнює у загальному 175,3 млрд. доларів. При цьому відсотковий приріст обороту товарів збільшився на 6,7% в порівнянні з минулим роком.

Зовнішня торгівля є однією зі складових, що роблять визначальний вплив на економічний розвиток країни. Оборот зовнішньої торгівлі Фінляндії товарами і послугами, за даними Митниці Фінляндії, склав 72,5% до рівня ВВП держави, досягнувши в 2016 році 155,2 млрд. Євро.

За підсумками 2020 року оборот товарів і послуг Фінляндії скоротився на 1,3% в порівнянні з рівнем попереднього року, при цьому спостерігався спад як у торгівлі товарами, так і послугами (рис. 2.1).

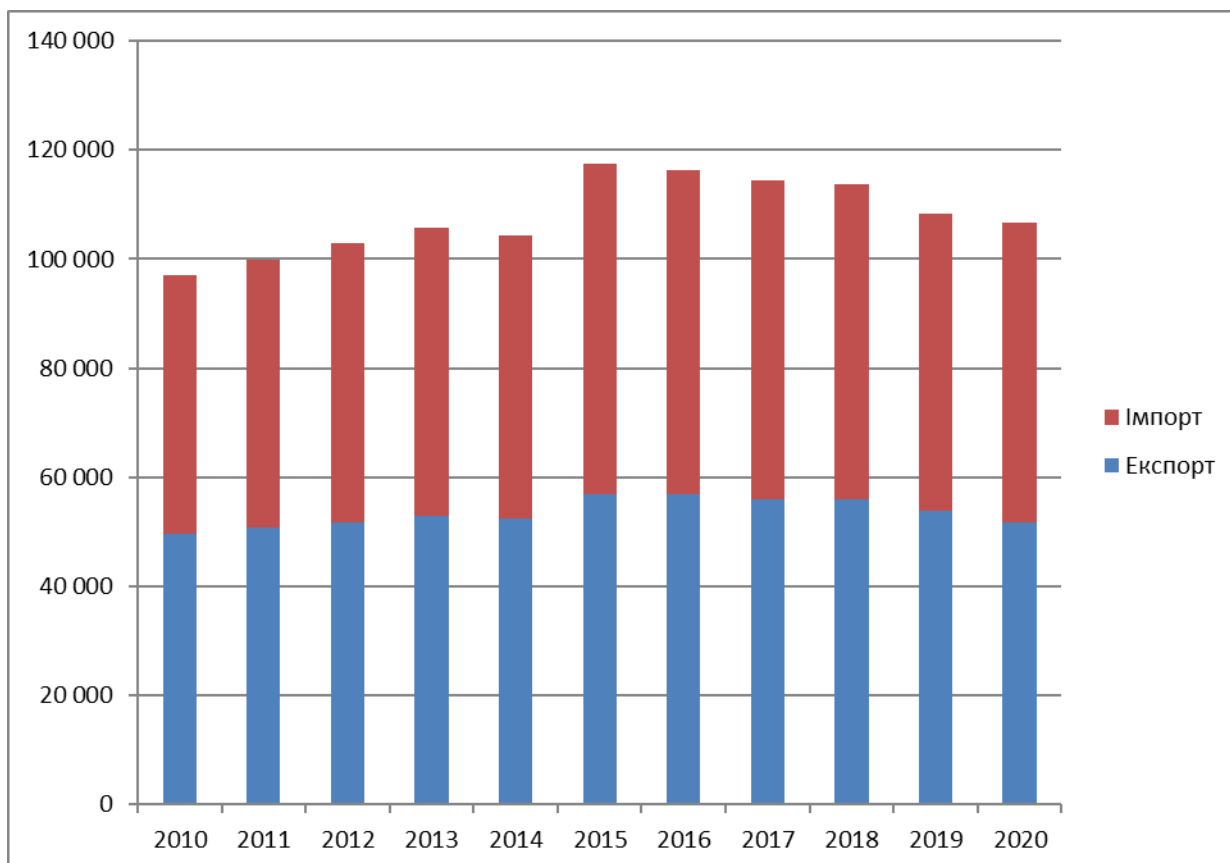

Рис. 2.1. Динаміка фінської зовнішньої торгівлі товарами в 2010-2020 рр., в поточних цінах, млн. євро [6]

Абсолютне значення зовнішньоторговельного обороту товарами скоротилося в 2016 році до рівня 106,6 млрд. Євро, що на 1,6% нижче, ніж в 2015. За підсумками року у зовнішній торгівлі товарами Фінляндії знову склалося негативне сальдо в розмірі 2 991 млн. Євро. Сальдо зросла практично в п'ять разів, перервавши спостерігалася протягом 2012-2015 рр. стійку тенденцію до його скорочення (2015 - 613 млн. євро, 2014 року - 1 796 млн. євро, 2013 - 2 358 млн. євро квітня, 2012 - 2 639 млн. євро).

Фінський експорт товарів у 2016 році в порівнянні з попереднім роком у вартісному вираженні (в поточних цінах) знизився на 3,8% і склав 51,8 млрд. Євро. Найбільш істотний вплив на зниження експорту зробило скорочення експорту машин і устаткування на 1 231,9 млн. Євро (-7,4%), також спостерігалася скорочення експорту металів і виробів з них на 514,1 млн.

Євро (-7,5%), хімічних товарів на 268,2 млн. євро (-4,5%) і сировинних товарів на 163,7 млн. євро (-3,4%).

При цьому ряд експортних позицій продемонстрував позитивну динаміку - мінеральне паливо (+330,5 млн. Євро), різні готові вироби (+33,9 млн. Євро) та продукти харчування (+8,7 млн. Євро).

Імпорт товарів у вартісному вираженні в 2016 році склав 54,8 млрд. Євро, що на 0,6% вище за рівень попереднього року. Динаміка імпорتنних поставок до Фінляндії була різноспрямованою. З одного боку, скоротився імпорт мінерального палива на 475,2 млн. Євро (-6,4%), хімічних продуктів на 299,7 млн. Євро (-4,4%), сировинних товарів на 153,7 млн. Євро (-3,8%). З іншого боку слід відзначити приріст імпорту машин і устаткування на 934,1 млн. Євро (+ 5,5%), жирів і масел тваринного і рослинного походження на 82,2 млн. Євро (+ 30,2%), металів і виробів з них на 87,5 млн. євро (+ 2,4%) і продуктів харчування на 51,7 млн. євро (+ 1,4%).

Основу експорту, відповідно до класифікації товарів СМТК, складають машини та обладнання, целюлозно-паперова продукція і метали та вироби з них.

Якщо говорити про експорт товарів з Фінляндії, то у порівнянні із минулим роком відбулося збільшення його у вартісному показнику на 0,88% від ВВП, що відповідає загальній сумі у 107,2 млрд. євро. Основу фінського експорту можна представити у виді узагальненої діаграми (Рис. 2.2).

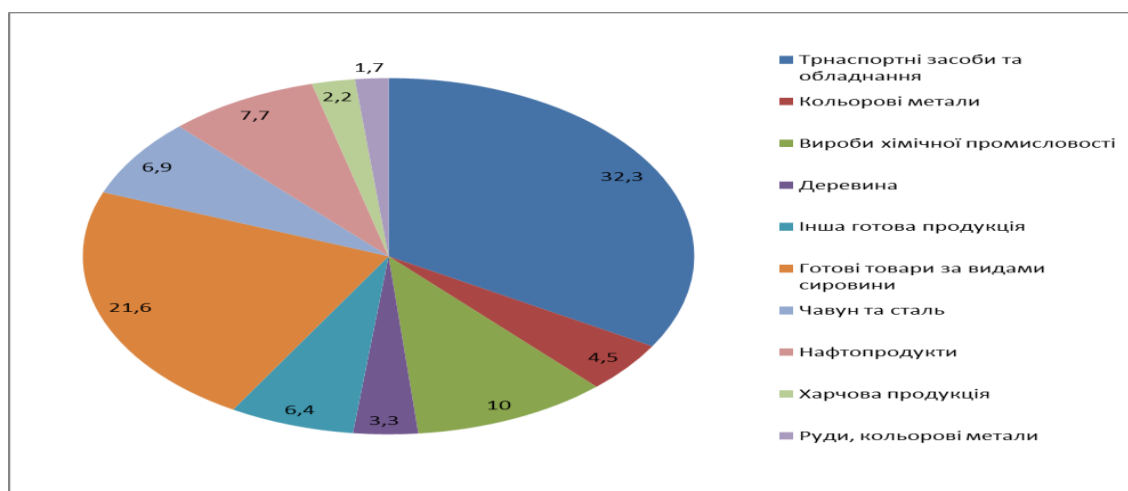

Рис. 2.2. Відсотковий склад фінського експорту станом на квітень 2020 року

Аналізуючи галузевий розподіл отриманого прибутку, можна виділити наступні наймасштабніші сфери 2020 року [10]:

- продукти хімічної промисловості — 11,529 млрд. євро;
- транспортні засоби, обладнання та електроніка — 22,529 млрд. євро;
- кольорові метали — 8,579 млрд. євро.

Можна також виділити негативну динаміку, коли експортні позиції негативно вплинули на загальний зовнішньо торгівельний прибуток (становлять менше відсотка від усього експорту):

- лаки та фарби;
- фармацевтична продукція;
- електроенергія.

Що стосується імпорту товарів у вартісному визначенні станом на 2020 рік, його показник склав 109,08 млрд. євро, що в порівнянні з минулим роком на 1,72% більше. У загальному простежується позитивна динаміка імпортних транспортувань.

Основу фінського імпорту можна представити у виді узагальненої діаграми (Рис. 2.3).

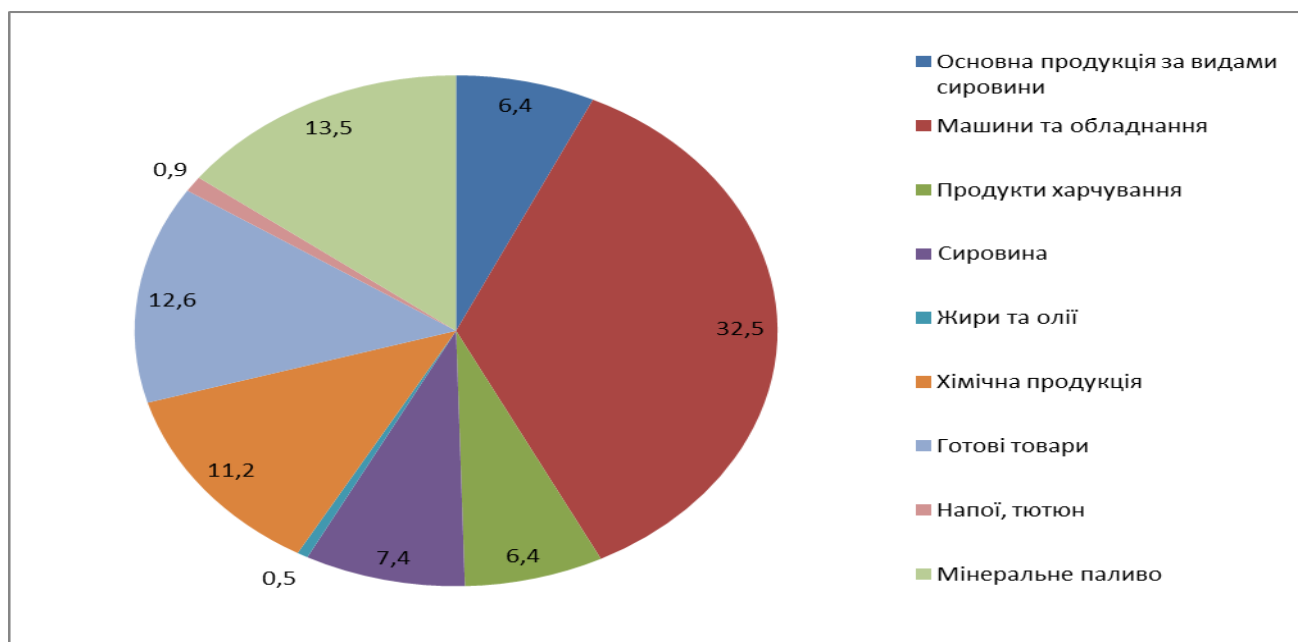

Рис. 2.3. Відсотковий склад фінського імпорту станом на квітень 2019 року

При глибокому аналізі можна виділити наступні наймасштабніші сфери, які становлять основу імпорту:

- металообробна продукція — 9,884 млрд. євро;
- нафтопродукти — 12,328 млрд. євро;
- дорожні транспортні засоби — 16, 117 млрд. євро.

Можна також виділити негативну динаміку, коли експортні позиції негативно вплинули на загальний зовнішньо торговельний прибуток (становлять менше відсотка від усього імпорту):

- фармацевтична продукція;
- масла рослинного походження.

Додатково частку в формування імпорту машинобудівної продукції вносять обладнання для окремих галузей промисловості (4,7%), телекомунікаційне обладнання (3,3%) і машини для окремих галузей промисловості (2,8%).

З огляду на залежності Фінляндії від зовнішніх поставок енергоносіїв, в звітному році частка мінерального палива в фінському імпорті залишалася дуже істотною (12,8%). Частка нафти і нафтопродуктів в 2016 році склала 10%, частка природного газу - 0,8%.

На хімічні продукти і різні готові товари в імпорті припадає 11,8% і 10,5% відповідно. Хімічні товари представлені, головним чином, фармацевтичною продукцією (3,6%), пластмасами (2,6%) і органічними хімічними сполуками (1,6%).

Євросоюз є головним торговим партнером Фінляндії. На дану групу країн припадає 60,1% фінського зовнішньоторговельного обороту товарів. Питома вага ЄС у фінському експорті дорівнює 59,2%, а в фінському імпорті - 62,1%.

Серед окремих країн провідними партнерами Фінляндії є: Німеччина (питома вага 14%), Швеція (11%), Росія (8,6%), Нідерланди (6,4%), Китай (6,3%) і США (5, 7%).

Частка основних партнерів у зовнішній торгівлі Фінляндії в 2020 році представлена на рис. 2.4.

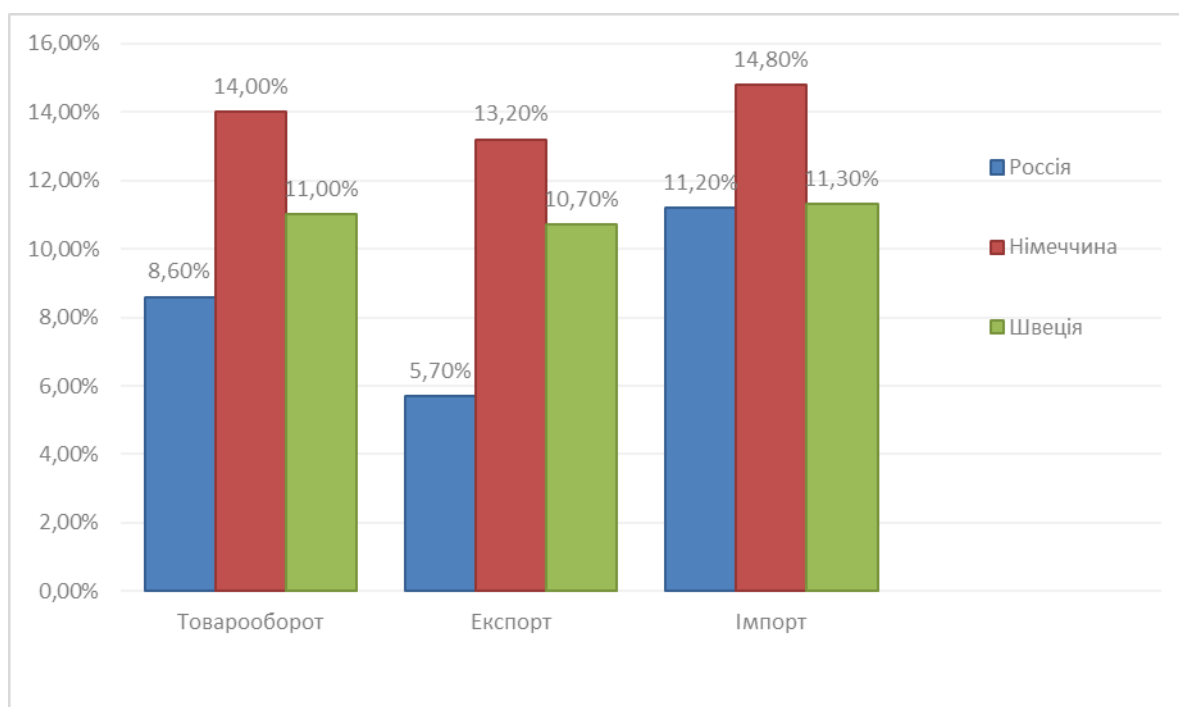

Рис. 2.4. Частка основних партнерів у зовнішній торгівлі Фінляндії в 2020 році [7]

Основним торговим партнером Фінляндії є Європейський Союз, на який припадає 60,6% зовнішнього торгівельного обороту держави (60% — у експорті, 61% — у імпорті). Серед окремих країн-партнерів Фінляндії можна виокремити Німеччину, Швецію, Росію, Китай. Саме ці країни складають найбільшу частку від усього експорту та імпорту Фінляндії.

Основним імпортером фінської продукції впродовж останніх 3 років незмінно є Німеччина, тоді як замикає цей список Великобританія. Показники часток експорту є відносно стабільними: Німеччині та Швеції вдалося наростити частку імпорту товарів Фінляндії, тоді як частка інших країн коливається в той чи інший бік.

Основним експортером продукції для Фінляндії впродовж останніх 3 років незмінно є Німеччина, тоді як замикає цей список Франція, що різко втратила позиції у 2018 році.

Експорт та імпорт послуг у зовнішній торгівлі Фінляндії грають не менш істотну роль, ніж торгівля товарами (рис. 2.5).

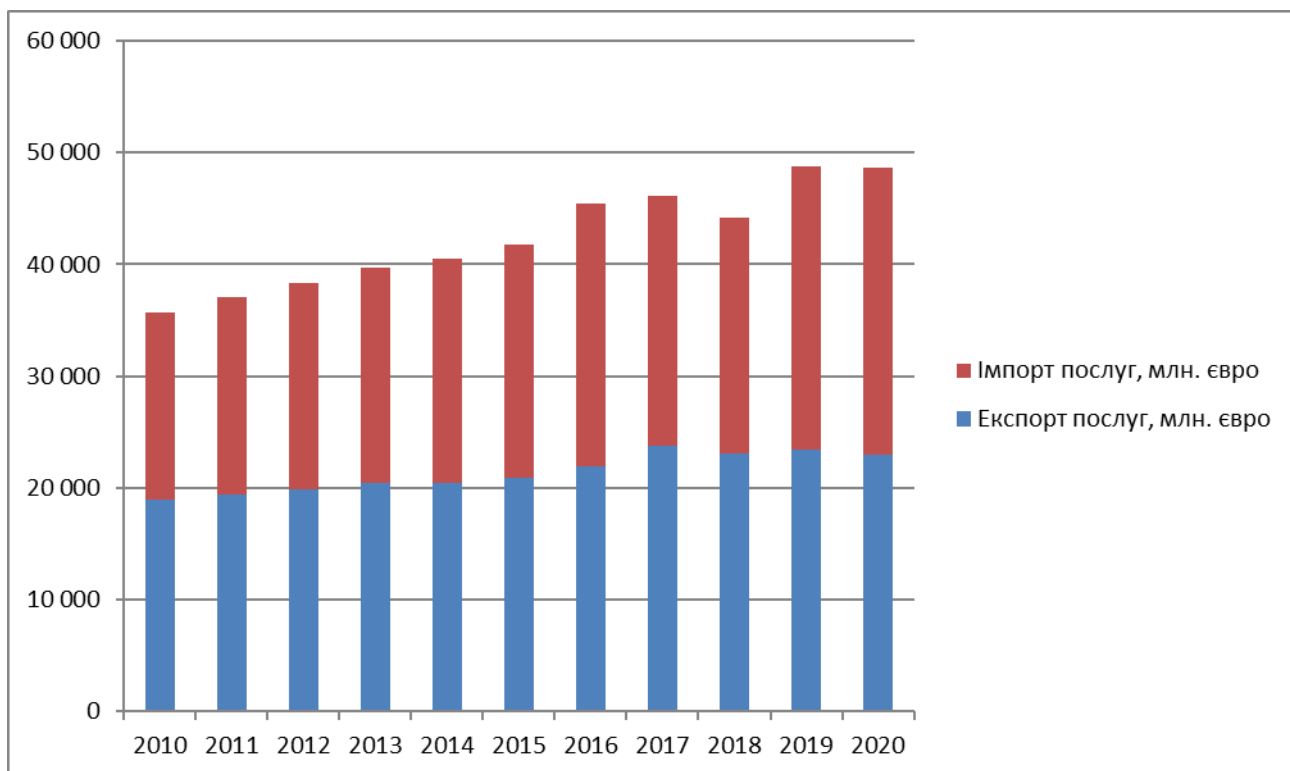

Рис. 2.5. Динаміка зовнішньої торгівлі послугами Фінляндії в 2010-2020 рр. [6]

Якщо за підсумками 2019 року з'явилася низхідна тенденція - приріст обороту послуг склав 8%, то в 2020 року відбулася незначне зниження обороту на 0,3%, склавши 48,6 млн. євро, при цьому імпорт послуг зберіг тенденцію зростання (+0,9 %).

Таким чином, Фінляндія на сьогоднішній день є країною із високоіндустріалізованим, змішаним типом економіки. Ступінь інтегрованості цієї держави у світове господарство тримається на високому рівні протягом останніх десятиліть, коли Фінляндія продемонструвала один із найвищих показників зростання ВВП серед країн ЄС. Окрім того, саме міжнародна торгівля складає третину від усього ВВП держави. Так, у 2018 році оборот зовнішньої торгівлі Фінляндії, за даними Світового банку, склав понад 78% від загального розміру ВВП, що дорівнює у загальному 175,3 млрд. доларів.

Ця країна є одним із головних виробників високих технологій в Європі, займаючи друге місце після Ірландії. Також Фінляндія зайняла перше місце як виробник глобальних інформаційно-комунікативних технологій у Європі. Основним торговим партнером Фінляндії є Європейський Союз, на який припадає

60,6% зовнішнього торгівельного обороту держави (60% — у експорті, 61% — у імпорті). Серед окремих країн-партнерів Фінляндії можна виокремити Німеччину, Швецію, Росію, Китай. Саме ці країни складають найбільшу частку від усього експорту та імпорту Фінляндії. Одним із показників інтегрованості Фінляндії у глобальну економіку стало те, що це єдина північна країна, яка приєдналася до Єврозони, відповідно із залученням євро у якості національної валюти.

2.2. Загрози та перспективи розвитку міжнародних економічних відносин Фінляндії

Фінляндія на сьогоднішній день є високотехнологічною країною, для якої характерний прискорений темп розвитку, хоча в 1980-х роках економіка цієї країни перебувала у кризовому положенні. Тепер ситуація різко змінилася, тому на всіх економічних форумах та конференціях Фінляндію називають інноваційним лідером. Країна займає провідні позиції за обсягом інвестицій у сферу наукових досліджень (це приблизно 5 млрд. євро на рік). Її випереджують лише Ізраїль та Швеція.

Окремою складовою комплексного аналізу місця Фінляндії на світовому економічному ринку є розподіл міграційних потоків. Вони формувалися, постійно збільшуючись, упродовж понад 20 років. За цей час кордони міжнародного ринку праці були значно розширені. Так, до 2011 року Фінляндія проводила політику репатріації інгермаландських фінів. В той же час росіяни складали основу міграційних потоків до 2010 року. Таким чином, на сьогоднішній день іммігрантська група представлена на сьогодні двома основними складовими — гілка естонців (49%) та гілка росіян (39%).

Згідно із дослідженнями Migrant Integration Policy Index 2018 року, на сьогоднішній день Фінляндія є четвертою за привабливістю для мігрантів країною світу після Швеції, Канади та Португалії [6]. Загалом 82% мігрантів говорять про те, що задоволені умовами життя після переїзду. За статистикою, найвищий відсоток працевлаштування у громадян із Великобританії, Естонії, Швеції та

Китаю. Що стосується аутсайдерів списку, до них відносять громадян, що переїхали з Ірану та Іраку. Такі дослідження є корисними при аналізі як зайнятості працівників в межах однієї країни, так і міграційної ситуації в світі в цілому.

Фінансова система Фінляндії формувалася протягом тривалого часу, тому характерною для цієї держави була наявність різних валют у різні історичні періоди. В Середньовіччі ходовою валютою були шведські ріксдалери, а уже в 1873 році вони були замінені шведськими кронами. Останні існували довгий час паралельно разом із фінською маркою, що стала національною валютою у 1860 році. Її ввів російський імператор Олександр II. Після входження Фінляндії до складу Євросоюзу питання зміни національної валюти піднімалося неодноразово, тому вже з 1 березня 2002 року саме євро стало основною і єдиною законною валютою, яка діє на території країни.

Відмова від фінської марки після вступу до Євросоюзу стала позитивним явищем для економіки Фінляндії. Основними перевагами в цьому питанні стали:

1. Відбулося зниження ризиків, які були пов'язані з обмінним курсом різних валют.
2. Розрахунки за трансакціями з державами-учасниками Євросоюзу значно спростилися.
3. Відбулося збільшення області інвестицій в цілому.
4. Ліквідувалися витрати, що були пов'язані з конверсійними фінансовими операціями.
5. Простежувалося масове зменшення різниці у вартості на одні й ті ж товари та послуги в межах країни.

При розгляді конкурентоспроможності держави важливо приділяти достатню увагу її участі у міжнародних інтеграційних об'єднаннях.

Фінляндія є членом або бере участь в роботі більш ніж 60 міжнародних економічних організацій. Країна - член Банку міжнародних розрахунків (МБР) з 1930 року, Міжнародного валютного фонду (МВФ) і Міжнародного банку реконструкції і розвитку (МБРР) з 1948 року, ГАТТ-СОТ з 1950 року, Організації

об'єднаних націй (ООН) і Північного Ради з 1955 року, Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) з 1969 року. Фінляндія - член Європейського інвестиційного банку, Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР), Північного інвестиційного банку. У 1989 році Фінляндія увійшла до складу Ради Європи.

З 1 січня 1995 країна стала повноправним членом ЄС. З 1 січня 1999 року Фінляндія - член Європейського валютного союзу (ЕВС). У Фінляндії високо цінують її вступ до ЄС. Участь в цьому союзі, який має серйозний вплив на світовій арені, надає більшої ваги Фінляндії як державі-учасниці різних міжнародних процесів і глобалізації, надає гарантії її стабільності, добробуту і безпеки, в т.ч. економічної.

З приєднанням до ЄС Фінляндія отримала вільний доступ своїх товарів і послуг на найбільший в світі ринок, а також на ринки капіталів і робочої сили, передових знань, компетенцій, інновацій, технологій. Фінляндія отримала доступ до субсидій з бюджету ЄС на підтримку сільського господарства (які дуже важливі для північної країни) і своїх найменш розвинених регіонів. При цьому Фінляндія є державою донором Євросоюзу.

Участь в діяльності ЄС - основа всієї, в т.ч. зовнішньоекономічної, політики Фінляндії. Робота всіх органів влади Фінляндії визначається її членством в ЄС, будується на принципах діяльності Євросоюзу і проводиться в суворій відповідності з рішеннями, прийнятими в рамках союзу спільно з іншими країнами-членами. Фінляндія бере найактивнішу участь в діяльності всіх головних органів Євросоюзу - Ради Європейського союзу, Європейського парламенту, Комісії Європейських співтовариств, Європейського суду.

Фінляндія підтримує зусилля ЄС щодо лібералізації міжнародної торгівлі. Країна виступає за зняття всіх залишаються бар'єрів в торгівлі товарами на загальному ринку ЄС, подальшу гармонізацію правил з метою більш повної лібералізації торгівлі послугами всередині Євросоюзу, а також за усунення перешкод (в першу чергу, технічних) в торгівлі з третіми країнами, для чого

пропонує всім третім країн перейти на технічні регламенти та стандарти, прийняті в Євросоюзі.

Також Фінляндія дотримується політики ЄС в плані виконання преференційних угод з окремими країнами і групами країн. Країна є учасником понад 40 регіональних торгових угод (в тому числі: ЄС-Албанія, ЄС - Боснія і Герцеговина, ЄС - Камерун, ЄС - Центральна Америка, ЄС - Колумбія і Перу, ЄС - Грузія, ЄС - Фарерські острови, ЄС - Ізраїль, ЄС - Республіка Корея, ЄС - до заморських країн і території, ЄС - Республіка Молдова, ЄС - Норвегія, ЄС - Україна та ін.).

Фінляндія безпосередньо не бере участі в діяльності органів СОТ, багатосторонніх торговельних переговорах, що проводяться в рамках цієї організації, розгляді торговельних суперечок в ОРС СОТ - вона, як і інші країни-члени ЄС, представлена в СОТ Комісією європейських співтовариств.

У 2023 році Фінляндія брала активну участь в роботі регіональних організацій, таких як Рада держав Балтійського моря (СГБМ), Рада Баренцева / Євроарктичного регіону (Ощад), Арктичний Рада (АС), Рада міністрів Північних стан (СМСС).

Кожна з країн, що входять в регіон Балтійського моря, координує конкретні пріоритетні напрямки розвитку. Фінляндія координує 4 з 17 напрямків:

- 1) заходи по боротьбі з евтрофікацією (спільно з Польщею);
- 2) стійке ведення сільського і лісового господарства та рибальства (спільно зі Швецією і Литвою);
- 3) безпеку мореплавства (спільно з Данією);
- 4) боротьба з транскордонною злочинністю (спільно з Литвою).

Фінляндія також є членом Арктичної Ради, до складу якої входить 8 країн, серед яких Канада, Норвегія, Ісландія, Данія та інші. Робота держави ведеться переважно у напрямку розвитку метеорології, забезпечення комунікаційних мереж та зв'язку, а також захисту навколишнього середовища.

Вкрай важливу роль для економічного розвитку Фінляндії має Північний інвестиційний банк, серед членів-учасників якого виділяють країни Північної

Європи та Балтії. Основний інтерес ця установа складає за рахунок того, що являється спонсором проектів, у яких зацікавлені країни-члени: інвестиції в сфері інфраструктури, екології, освіти та науки. При цьому кредити видаються терміном до 20 років, покриваючи при цьому 50% вартості усього проекту.

Виходячи із оцінки Міжнародного валютного фонду, основними загрозами економіці Фінляндії є зовнішні фактори, до яких можна віднести загальне погіршення економічної ситуації на міжнародному ринку, але воно не є надто суттєвим. Якщо в 2020 році темпи росту економіки дійсно було зменшено до 1%, то в 2021 відбулося їх суттєве підвищення на 1,5%, але основну картину можна буде сформувати уже після виходу річного звіту (відсутні дані за останній квартал). У загальному прогнозується поживавлення росту економіки.

Внутрішні загрози економіці Фінляндії практично відсутні: цьому сприяє низький рівень безробіття (6%) та інфляції (0,9%). Показники корупції у цієї держави одні з найнижчих у світі. Якщо розглядати індекс корупції, згідно зі яким показник 0 належить найкорумпованішій державі, а 100 — країні з найпрозорішою економікою, Фінляндія впродовж останніх 5 років постійно займає місця з 85 до 90.

Для Фінляндії нехарактерними є нелегальні сепаратистські чи повстанські рухи. Відсутні також територіальні суперечки з іншими країнами світу, що мінімізує загрозу тероризму чи воєнних дій. Стабільному розвитку економіки майже нічого не заважає. Єдиними викликами, що можуть завадити цьому процесу у довгостроковій перспективі, є проблема старіння нації та скорочення росту фінської промисловості. Задля того, щоб не втратити лідерські позиції на європейському економічному ринку Фінляндії варто звернути головну увагу на ці питання в контексті світової глобалізації.

Говорячи про кредити, варто обов'язково розглянути міжнародний кредитний рейтинг Фінляндії та його динаміку упродовж останніх 4-5 років. Цей показник є своєрідною мірою кредитоздатності країни в цілому. При його розрахуванні береться до уваги не лише фінансова історія країни, що аналізується, але й інших країн-членів світового ринку. Хоча розрахунки

кредитного рейтингу можуть проводитися будь-яким його учасником, але, коли розглядається ринок облігацій, до уваги приймаються показники таких фінансових агентств, як Standard & Poors, Moody's и Fitch.

При аналізі динаміки Фінляндії у змінах ситуації з кредитним рейтингом можна зазначити, що країна мала найвищий ступінь якості зобов'язань за вердиктом усіх трьох агентств до кінця 2015 року, після чого відбулася втрата однієї позиції в списку. Тепер Фінляндія має високий ступінь якості кредитних зобов'язань AA+, що зберігається уже протягом 4 років, та залишився стійким на початок 2020 року, на думку агентства Fitch.

Виходячи із оцінки Міжнародного валютного фонду, основними загрозами економіці Фінляндії є зовнішні фактори, до яких можна віднести загальне погіршення економічної ситуації на міжнародному ринку, але воно не є надто суттєвим. Якщо в 2018 році темпи росту економіки дійсно було зменшено до 1%, то в 2019 відбулося їх суттєве підвищення на 1,5%, але основну картину можна буде сформувати уже після виходу річного звіту (відсутні дані за останній квартал). У загальному прогнозується поживавлення росту економіки.

Внутрішні загрози економіці Фінляндії практично відсутні: цьому сприяє низький рівень безробіття (6%) та інфляції (0,9%). Показники корупції у цієї держави одні з найнижчих у світі. Якщо розглядати індекс корупції, згідно зі яким показник 0 належить найкорумпованішій державі, а 100 — країні з найпрозорішою економікою, Фінляндія впродовж останніх 5 років постійно займає місця з 85 до 90.

Для Фінляндії нехарактерними є нелегальні сепаратистські чи повстанські рухи. Відсутні також територіальні суперечки з іншими країнами світу, що мінімізує загрозу тероризму чи воєнних дій. Стабільному розвитку економіки майже нічого не заважає. Єдиними викликами, що можуть завадити цьому процесу у довгостроковій перспективі, є проблема старіння нації та скорочення росту фінської промисловості. Задля того, щоб не втратити лідерські позиції на європейському економічному ринку Фінляндії варто звернути головну увагу на ці питання в контексті світової глобалізації.

Говорячи про наукоємні технології, які застосовуються у Фінляндії, варто відзначити, що найбільшого результату країні вдалося досягнути у сфері інформаційних та комунікаційних технологій. У цю галузь входить більше сотні різноманітних дрібних та середніх підприємств, але їх ядром, безперечно, є компанія Nokia.

Підприємство почало свою діяльність ще в 1865 році, коли її спеціалізацією було виробництво деревини на річці Нокія, що і спровокувало появу такої назви. На початку XX століття корпорація поглинула такі фірми, як Finnish Rubber Works Ltd та Finnish Cable Works Ltd, спеціалізуючись при цьому на виробництві гуми, кабельної продукції та паперу. На початку 1980-х років виробництво різко змінило свій напрям, перейшовши до сфери телекомунікацій та електроніки. Після цього корпорація Nokia неодноразово продавала та купувала окремі європейські бізнес-одиниці, що вплинуло на її діяльність та сформувало сучасного гіганта у сфері комунікаційних технологій.

Уже на початку 1990-х років доля мобільної продукції Nokia становила 30% від усього ринку, залишаючи позаду таких лідерів електроніки, як Motorola та Ericsson. У 2000 році компанія генерувала 4% доходу ВВП країни та 21% усього експорту. За статистикою, 4 з 10 телефонів, що продавались у світі, належали до концерну Nokia. Поступово ситуація на ринку почала погіршуватися: частково це було спричинено світовою кризою 2008 року, а частково — появою такого гіганта у сфері комунікацій, як Iphone. Уже в 2010 році ринком мобільної електроніки заволоділо два гіганта — Samsung та Apple, випустивши свої знакові iPhone 4 та Samsung Galaxy S. Цим компаніям належало більше 90% усього ринку, тому Nokia втратила лідерські позиції. Загальна економічна ситуація значно погіршилася: рівень безробіття зріс до 9%, інфляція піднялась до 10%, а ВВП скоротився на 14,3%. Саме колапс Nokia став основною причиною стагнації, після якої країна змогла оговтатися лише ближче до 2011-2012 років. Потім компанія була продана Microsoft, а уже в березні 2020 року стало відомо, що Фінляндія купила акції Nokia на суму в 844 млн євро, сподіваючись повторити прорив 1990-х років.

Таким чином, для майбутнього розвитку економіки Фінляндії в умовах глобалізації необхідна швидка та ефективна адаптація комунікаційних та інформаційних технологій під вимоги та попит користувачів. Так, країна показує дійсно високі результати у якості виробника інформаційних технологій, але за результатами їхнього застосування Фінляндія явно відстає від таких економічних гігантів, як Японія чи США. Через швидкий технічний розвиток ЗМІ та телекомунікації зливаються в єдиний сектор, який у більшості випадків контролюється міжнародними корпораціями. У ситуації, яка склалася, Фінляндія має взяти на себе роль джерела спеціалізації, організації, моніторингу та відбору мереж таких міжнародних компаній, одночасно встановлюючи корисні партнерські зв'язки учасниками світового господарства.

2.3. Оцінка інвестиційного клімату Фінляндії

Фінляндія, будучи членом ЄС, ОЕСР і СОТ, сприяє вільному руху і вкладення капіталів.

Одним з головних напрямків проведеної Фінляндією державної економічної політики є забезпечення належних умов для підтримки інвестиційної та підприємницької активності в країні.

У Фінляндії відсутній валютний контроль, що дозволяє компаніям і підприємцям вільно переводити капітал з країни для здійснення інвестиційної діяльності за кордоном.

У Фінляндії немає єдиного закону, деталізує питання здійснення іноземних інвестицій на території країни. Іноземним компаніям і підприємцям при здійсненні капіталовкладень в Фінляндії надається національний режим з вилученнями, передбаченими у відповідних міжурядових угодах, а також з урахуванням невеликої кількості обмежувальних положень, що містяться в ряді фінських законодавчих актів.

Державними органами, які регулюють іноземну підприємницьку діяльність в Фінляндії, є Банк Фінляндії та Міністерство зайнятості та економіки Фінляндії.

У Фінляндії регламентується порядок повідомлення про прямих капіталовкладень іноземних інвесторів в фінські об'єкти і, відповідно, фінських - в закордонні. Збір інформації здійснюється Статистичним центром Фінляндії. Інформація подається в Центр у разі, якщо частка інвестора або кількість голосів в будь-якому з органів управління об'єкта інвестицій становить не менше 10% або, якщо сума перевищує 10 тис. євро.

Для придбання іноземними компаніями великих фінських компаній може знадобитися дозвіл Міністерства зайнятості та економіки Фінляндії відповідно до Закону про моніторинг за придбанням іноземцями компаній в Фінляндії (172/2012, далі - Закон). Закон регулює здійснюваний Урядом Фінляндії моніторинг і обмеження операцій з придбання фінських компаній іноземними особами з метою дотримання національних інтересів Фінляндії.

Відповідно до Закону, іноземні фізичні та юридичні особи можуть вільно купувати акції фінських компаній. Такі дії не передбачають отримання дозволів або погодження з боку відповідних фінських державних органів, якщо мова не йде про «важливих національних інтересах» або про «підприємстві, яке підлягає моніторингу». Під «важливим національним інтересом» розуміється забезпечення оборони держави та забезпечення громадського порядку та безпеки. Під «підприємством, яке підлягає моніторингу» розуміється підприємство оборонної промисловості, а також підприємство чи співтовариство, діяльність якого є життєво важливою для суспільства.

Додатково в Фінляндії існують вимоги до нерезидентів Європейської економічної зони, які працюють на території країни - нерезиденти зобов'язані отримувати ліцензію або нотифікацію для початку діяльності в певних регульованих галузях економіки Фінляндії.

Фінляндія не надає іноземним компаніям ніяких спеціальних режимів оподаткування, таких як податкові канікули або субсидії. Замість цього країна спирається на політику, яка пропонує міжнародним компаніям передові виробничі технології, висококваліфіковану робочу силу і добре функціонуючу інфраструктуру. Додатково уряд Фінляндії знизив ставку корпоративного

податку з 24,5% до 20%, зробивши її нижче середньоєвропейського значення - 22,4%.

Залученням іноземних інвестицій в Фінляндію по лінії органів виконавчої влади займається структура «Інвестуй в Фінляндію» (Invest in Finland), що входить в Асоціацію «Фінпро». Діяльність «Фінпро» в свою чергу координує Міністерство зайнятості та економіки Фінляндії. У «Фінпро» виділено три напрямки діяльності: Export Finland (підтримка експорту), Visit Finland (розвиток туризму), а також Invest in Finland (залучення іноземних інвестицій). «Фінпро» є важливим елементом мережевої структури «Команда Фінляндія». Більш детальна інформація про діяльність «Команди Фінляндія» відображена в розділі 3.2. Огляду.

Структура фінських накопичених прямих інвестицій з Фінляндії в розрізі країн-реципієнтів представлена на рис. 2.6.

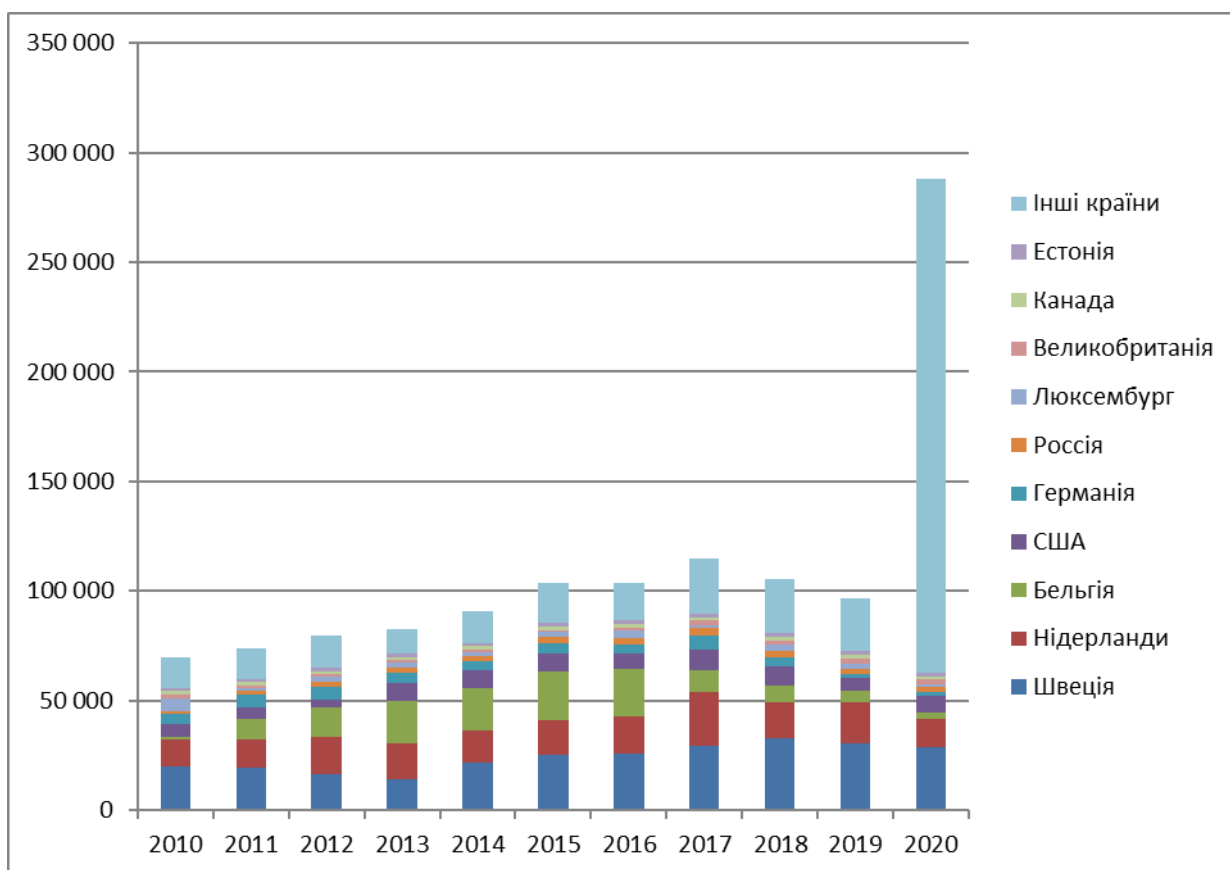

Рис. 2.6. Структура фінських накопичених прямих інвестицій з Фінляндії в розрізі країн-реципієнтів в 2010-2020 рр., млн. євро [7]

Стосовно до сектору прямих інвестицій Фінляндія є країною-донором. Згідно з інформацією Статистичного центру, станом на 1 січня 2021 року у фінській економіці було накопичено 74,2 млрд. Євро прямих іноземних інвестицій (за методологією платіжного балансу), що на 1,6 млрд. Євро менше ніж на аналогічну дату попереднього року. У той же час, за кордоном накопичено 85,4 млрд. Євро прямих інвестицій з Фінляндії.

Більшість інвестиційних фондів надходять із Швеції, Люксембургу, Нідерландів, Данії та Німеччини. Сукупна частка інвестиційного фонду з країн ЄС становить 90%. Прямі ПІІ до Фінляндії в основному спрямовані на послуги підприємствам, що займаються виробництвом, інформацією та зв'язком, нерухомістю, фінансовою та страховою діяльністю, оптовою та роздрібною торгівлею. Через економічну кризу, спричинену COVID-19, приплив ПІІ до Фінляндії суттєво впав у першій половині 2020 р., склавши лише 68 млн. дол. США проти 3,3 млрд. Дол. США за той самий період попереднім роком.

Основними секторами фінської економіки, які залучають іноземних інвесторів, є сектор послуг, питома вага якого становить 63,6% (в т.ч. фінанси і страхування - 34,9%, торгівля -5,4%, інші послуги 23,2%), і промисловість - 27,1% (в т.ч. технологічна промисловість і хімічна промисловість, на які припадає 9,4% і 10% вкладених інвестицій відповідно).

За кордоном фінських інвесторів в більшій мірі цікавлять вкладення в промислове виробництво (44,2%): технологічна промисловість приваблює 19,5% фінських накопичених прямих інвестицій, питома вага лісової промисловості становить 12,8%, хімічної промисловості - 7%. На сектор послуг припадає 39,5% фінських інвестицій, на інші види діяльності - 14%.

За даними Doing Business інвестиційний клімат Фінляндії має вищий індекс прозорості, ніж у Німеччині (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Рейтинги інвестиційного клімату Фінляндії

Показник	Характеристика показника	Фінляндія	ОЕСР	Сполучені Штати	Німеччина
Індекс прозорості транзакцій	Чим більший індекс, тим прозоріші умови операцій	6,0	6,0	7,4	5,0
Індекс відповідальності менеджера	Чим більший індекс, тим більше менеджер несе особисту відповідальність.	4,0	5,0	8,6	5,0
Індекс сили акціонерів	Чим більшим буде індекс, тим легше буде акціонерам вжити юридичних заходів.	8,0	7,0	9,0	5,0

* розраховано за даними [7]

Отже, до сильних сторін країни належать високоосвічена робоча сила, заснована на знаннях та інноваційна економіка, репутація стабільності та відсутності корупції, конкурентоспроможність, стратегічне положення в центрі динамічної зони, сформованою ЄС, Скандинавією та країнами Балтії та її орієнтація до високих технологій, досліджень та розробок. Слабкими місцями Фінляндії є невеликий розмір її ринку, висока вразливість до міжнародної ситуації, значні витрати на робочу силу та високий ступінь залежності банківського сектору країни від шведського та датського фінансового секторів. Загалом, у Фінляндії дуже дружнє ділове середовище.

На думку експертів Центрального союзу ділового життя (ЄК), існуюча адміністративна навантаження в силу різних причин зберігається протягом останніх років, і навіть посилилася.

При підготовці законів не проводиться оцінка впливу виконання закону на діяльність МСП і на досягнення кінцевого результату законодавчого процесу.

Зарегульованість в питаннях отримання дозволів, у тому числі очікування отримання екологічного дозволу, затримувало, за оцінками ЄК на весну 2014 року, отримання інвестицій на суму 3,6 млрд. Євро. Більше 500 проектів припинені через очікування отримання дозволів державних органів, а це означає, що не з'явилися близько 10 000 нових робочих місць.

У Центральній спілці ділового життя в даний момент спільно з державними органами реалізується проект SUJUVA, який спрямований на поліпшення ситуації. Також підготовлено програму «Напрями розвитку підприємництва в Фінляндії 2015-2019 рр.», В якій приділяється увага даному питанню.

У Фінляндії для МСП не існує складнощів в питаннях доступу до технологічної інфраструктури.

Соціальне (або суспільно-корисне) підприємництво є однією з центральних тем для дискусій по всій Фінляндії. Найактивнішим сподвижником цього виду діяльності є Фінський союз праці, який видає знак «Суспільно-корисне підприємство».

У Фінляндії питання підтримки соціального підприємництва здійснюється на основі закону.

Соціальне підприємство може мати будь-яку організаційну форму і має відповідати певним вимогам:

- не менше 30% персоналу, включаючи самого підприємця - люди з обмеженими фізичними можливостями;
- виплата зарплати відповідно до трудового договору;
- тривалість робочого часу не менше 75% (люди з обмеженими фізичними можливостями не менше 50%) максимального робочого часу по галузі;
- Державні допомоги не перевищують половини торгового обороту.

Соціальні підприємства можуть отримувати громадські допомоги тільки на заробітну плату.

Спеціальне законодавство про іноземні інвестиції в Чехії відсутній. Це означає, що іноземні інвестори користуються національним режимом, тобто на них поширюються ті ж правила, що і на місцевих інвесторів.

Інвестиційні заохочення можуть надаватися новим та існуючим компаніям, чеським та іноземним інвесторам. Виробничим фірмам може бути надано повне або часткове звільнення від податку на прибуток на термін до десяти років разом з підтримкою створення нових робочих місць або перекваліфікації персоналу.

Інвестиційні заохочення надаються за таких умов:

1. Інвестиції повинні бути спрямовані в галузь переробної промисловості або в одну з високотехнологічних галузей, зазначених в законі за умови, що мінімально 50% ціни виробничої лінії буде витратами на придбання обладнання, зазначеного в затвердженому урядом списку сучасного (високотехнологічного) обладнання.

2. Це повинно бути нове виробництво, розширення існуючого або його модернізація з метою значної зміни виробу або виробничого процесу.

3. Інвестор повинен вкласти не менше 200 млн чеських крон (близько 8 млн євро). У регіонах з рівнем безробіття, не менше ніж на 25% перевищує середній показник по всій Чеській Республіці, ця вимога зменшено до 150 млн чеських крон (близько 6 млн євро), а в областях з рівнем безробіття, не менше ніж на 50% перевищує середнє значення по всій Чеській Республіці, ця межа знижений до 100 млн чеських крон (близько 4 млн євро).

4. Інвестиції в мінімальному розмірі 100 млн чеських крон (близько 4 млн євро) або 50 млн чеських крон (близько 2 млн євро) в разі інвестування в регіоні з високим рівнем безробіття повинні бути покриті власними коштами інвестора.

5. Інвестор повинен придбати обладнання, яке включене в розділи 84, 85 і 90 Митного тарифу, на суму не менше 40% загальної вартості довгострокового матеріального і нематеріального майна.

6. Плановане виробництво має відповідати всім вимогам чеського законодавства з охорони навколишнього середовища.

Іноземці в Чеській Республіці можуть набувати грошові кошти в іноземній валюті, оплачуючи їх національною валютою, і навпаки, а також купувати інші валютні цінності, ввозити і вивозити чеську і іноземну валюту, якщо інше не передбачено «Валютним законом» або іншим спеціальним нормативним актом.

Підводячи підсумок всьому вищесказаному, можна зробити наступні висновки. Фінляндія є високоіндустріалізованою країною зі змішаним видом економіки. Основну частку від усього ВВП країни складає сфера послуг (понад 72%), тоді як на промисловість припадає всього 22%.

Основними торгівельними партнерами Фінляндії є такі держави, як Німеччина, Росія, Швеція, Великобританія, США, Нідерланди та Китай. Торгівельна політика цієї країни регулюється нормами Європейського Союзу, при цьому Фінляндія традиційно відноситься до прибічників вільної торгівлі.

Серед основної продукції, яка експортується Фінляндією, виділяють транспортні засоби, нафтопродукти, кольорові метали. Серед імпортованих товарів ними є лакофарбова продукція, фармацевтичні вироби та електроенергія.

Сьогодні Фінляндію називають інноваційним лідером. Країна займає провідні позиції за обсягом інвестицій у сферу наукових досліджень (це приблизно 5 млрд. євро на рік). Її випереджують лише Ізраїль та Швеція. Переважна частина інвестицій вкладаються в країни-партнери із зони Європейського Союзу (на них відведено 80% від усіх інвестицій). Решту 20 відсотків поділили між собою США та Канада (7%), Японія та Китай (2%), Росія (2,5%). Приблизно 3% залишається на інші країни світу.

Згідно із дослідженнями Migrant Integration Policy Index 2018 року, на сьогоднішній день Фінляндія є четвертою за привабливістю для мігрантів країною світу після Швеції, Канади та Португалії. Загалом 82% мігрантів говорять про те, що задоволені умовами життя після переїзду.

Фінляндія є членом понад 60 різних економічних організацій глобального масштабу. Серед них можна виділити таких світових гігантів, як МВФ, ООН, ОЕСР, Північну Радку, Радку Європи, ЄС та Європейський валютний союз. Саме членство в цих економічних організаціях надає Фінляндії суттєвий вплив на міжнародній арені, а також забезпечує їй стабільність, політичну та економічну безпеку і благоустрій.

Для Фінляндії нехарактерними є нелегальні сепаратистські чи повстанські рухи. Відсутні також територіальні суперечки з іншими країнами світу, що

мінімізує загрозу тероризму чи воєнних дій. Стабільному розвитку економіки майже нічого не заважає. Єдиними викликами, що можуть завадити цьому процесу у довгостроковій перспективі, є проблема старіння нації та скорочення росту фінської промисловості. Задля того, щоб не втратити лідерські позиції на європейському економічному ринку Фінляндії варто звернути головну увагу на ці питання в контексті світової глобалізації.

Вважаємо, що питання аналізу місця Фінляндії на світовому економічному ринку є відкритим, тому дослідження можна продовжувати, аналізуючи, як змінюються показники на базі наступних 5 років: чи відстежується позитивна динаміка, чи не відбувається втрата лідерських позицій в окремих галузях і т. д.

РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ЩОДО СТВОРЕННЯ МІКІКАВ'ЯРНІ У ФІНЛЯНДІЇ

3.1. Правила отримання ліцензії та реєстрації компанії у обраній галузі

При виборі організаційно-правової форми враховують кількість засновників, потребу в капіталі, розподіл відповідальності і прийняття рішень, оподаткування та ін. фактори. Виділяють наступні форми бізнесу в Фінляндії (рис. 3.1).

Приватне підприємство	• Найпопулярніша форма. Відповідальна особа - приватний підприємець, який самостійно вирішує питання щодо діяльності фірми і найму працівників.
Акціонерне товариство	• Статутний капітал (не менше 2,5 тис.) Ділиться на акції, які розподіляються між акціонерами і впливають на право голосу, прибуток, відповідальність за діяльність акціонерного товариства.
Партнерство	• Засновники підписують партнерську угоду, згідно з якою несуть солідарну відповідальність за діяльність товариства.
Товариство з обмеженою відповідальністю	• Умови по створенню схожі з партнерством, але відмінність у тому, що один з учасників товариства з обмеженою відповідальністю виступає в ролі інвестора.
Кооператив	• Члени кооперативу (не менше трьох юридичних чи фізичних осіб) мають по одному голосу на зборах. Відповідальність учасників за зобов'язаннями підприємства залежить від їх вкладів у статутний капітал.

Рис. 3.1. Форми ведення бізнесу в Фінляндії [2]

У стандартний пакет документів для оформлення бізнесу входять: посвідчення особи; заяви; бізнес-план; номер соціального страхування; договір або посвідку на проживання [Ошибка! Источник ссылки не найден.].

Реєстрація підприємства вимагає підготовки. Підготовчий етап включає: створення та тестування бізнес-ідеї; складання бізнес-плану; організація фінансування; підготовка установчих документів; визначення організаційно-правової форми; вибір назви компанії; відкриття рахунку в банку (для оплати статутного капіталу, ведення бухгалтерського обліку, обробки платежів). Процедура відкриття підприємства проходить в кілька кроків: У разі позитивного рішення Міністерство торгівлі і промисловості Фінляндії видає документ на ведення підприємницької діяльності. Оплачують держмити. Пакет документів здають в бюро патентів і реєстрацій. Наймають співробітників: бухгалтера, добре знайомого з особливостями податкової та фінансової систем країни, професійні кадри. Після проходження основних етапів вирішують інші питання. Свідоцтво про реєстрацію надають в податкові органи для присвоєння індивідуального номера.

Фізичні та юридичні особи, які є підданими держави, сплачують податки в повному обсязі. Дочірні компанії та філії іноземних підприємств платять податки в обмеженому обсязі. Доходи іноземців, отримані на території Фінляндії, оподатковуються. Ставка податку для нерезидентів – 35%. Ставки основних податків на 2019 рік: середня ставка ПДВ – 24%, знижена ставка на продукти і послуги харчування, корми для тварин – 14%, на книжкові видання, ліки, пасажирські перевезення – 10%; податок на дохід від капіталу фізичних осіб – 30% від прибутку, що не перевищує 30 тис. євро, якщо доходи вище – 32%; податок на прибуток юридичних осіб – 20%; муніципальний прибутковий податок для фізичних осіб становить від 16,5 до 22,5%; внески за медичне страхування – від 0 до 2% **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**.

Жителі Фінляндії отримують зарплату з вирахуванням податків. В середньому, у працівника із заробітної плати відраховують близько 35-40% щомісяця. Всі платежі в бюджет вносить роботодавець **[Ошибка! Источник ссылки не найден.]**.

Бізнес-віза або ділова віза – різновид шенгенської комерційної візи, яка необхідна для перебування в країні з метою ведення ділових переговорів,

відряджень, бізнес-заходів, врегулювання суперечок. Ділова віза не є підставою для ведення трудової діяльності. Терміни дії ділової візи варіюються від одного дня до п'яти років. Довгострокова ділова віза не означає, що в Шенгенській зоні можна перебувати безперервно. Це період відкритого візового коридору для поїздок до 90 днів з 180. Для оформлення бізнес-візи обов'язково потрібне запрошення партнерів з Фінляндії.

З 2018 року Фінляндія відкрила новий вид візи для іноземних стартаперів. Стартап-віза надається потенційним підприємцям з хорошою бізнес-ідеєю.

Щоб вести підприємницьку діяльність на території Фінляндії, громадянину країни, яка не відноситься до ЄС і ЄП, потрібно оформити посвідку на проживання. Програма імміграції до Фінляндії для підприємництва або трудової діяльності має свої переваги: не обмежує у виборі сфери діяльності; немає вимог до мінімального обороту підприємства; не вимагає початкових інвестицій; немає суворих правил для найму працівників. Процедура оформлення посвідку на проживання займає не більше півроку. Перед оформленням необхідно зареєструвати або купити готовий бізнес, оформити бізнес-план. Комплект документів для отримання посвідку на проживання подають в посольство, яке знаходиться в Фінляндії. Перший раз посвідку на проживання оформляють на рік, потім продовжують на 4 роки.

Побудувати бізнес в Фінляндії – легко, так як уряд зацікавлений в залученні іноземних інвестицій. Фінські фахівці консультують і надають допомогу при відкритті свого підприємства.

Заходи підтримки на національному рівні розробляє Міністерство торгівлі і промисловості Фінляндії. На регіональному і місцевому рівні відповідальні 9 міністерств та Асоціація регіональних рад. Фінляндія приділяє значну увагу підтримці стартапів. Компанії-акселератори навчають юридичним тонкощам оформлення бізнесу, особливостям роботи з фінами.

Обраний вид діяльності не потребує ліцензування.

3.2. Обґрунтування стратегії реалізації міжнародного інвестиційного проекту з відкриття міні кав'ярні процес створення та реєстрації компанії

Фінляндія має найвищі показники споживання кави на душу населення у світі – близько 12 кг на рік. За Фінляндією слідує скандинавські країни Швеція (10,1 кг) та Норвегія (8,7 кг).

Кінцеві ціни на каву різняться залежно від того, на який сегмент ринку націлено. Наше дослідження щодо каналів та сегментів у європейському секторі кави надає огляд верхнього, середнього та нижчого класів на ринку роздрібною торгівлі кавою та їх основні характеристики.

Ось діапазони цін для фінського ринку кави:

- Верхня частина: 43,32 євро за кг (смажена каффа – Ефіопія Кайон Маунтин Натурал – упаковка 250 грам); 40 євро за кг (Turun Kahvipaahtimo – El Socorro – 250 грам упаковка);

- Середній діапазон: 14,87 євро за кг (Paulig parrukahvi – сертифікований UTZ – 400 грамова упаковка); 13,76 євро за кг (чорна етикетка Presidentti kahvi – упаковка 450 грамів);

- Нижча ціна: 7,53 євро за кг (Saludo Kahvi – 450 грамова упаковка)

[Ошибка! Источник ссылки не найден.]

Переваги для відкриття своєї справи (міні кав'ярні) в Фінляндії:

- політична та економічна стабільність;
- розвинута інфраструктура;
- зручне географічне розташування (межує з розвиненими країнами Європи);

- підтримка малого і середнього бізнесу з боку держави;
- прозора податкова система;
- низький рівень злочинності та корупції;
- швидка реєстрація бізнесу.

Проте існують і наступні труднощі:

– Висока конкуренція. У країні налічується більше 250 тис. Фіrm. Щоб завоювати свою нішу на ринку, необхідний ретельний аналіз місцевого ринку і конкурентоспроможний бізнес-план.

– Труднощі отримання кредиту в фінських банках. Початковий капітал повинен бути достатнім для утримання компанії як мінімум рік.

– Різниця менталітетів. Фінські бізнесмени відповідально і чесно ведуть справи, не сприймають «сірі угоди», корупцію, хабарництво.

– Мовний бар'єр. Щоб займатися підприємництвом, необхідно вивчити фінську мову. Без достатнього володіння національною мовою складно залучити і знайти клієнтів, розібратися в особливостях законодавства, вести ділові переговори. Фіни вільно говорять англійською. У деяких фінських компаніях англійську мову використовують як головну.

Уникнути труднощів і зайвих клопотів допоможуть місцеві служби підтримки підприємництва. Фахівці проконсультують з питань створення та ведення бізнесу.

Враховуючи інформацію із попередніх підрозділ визначимо оцінку потреби у інвестиціях.

Інвестиційний проект – мінікав'ярня «Tasty CoFFee».

Форма організації бізнесу – Приватне підприємство.

Для нашого інвестиційного проекту оберемо готовий бізнес, а саме існуючу кав'ярню площею 90м² (рис. 3.3), вартістю 125 000 євро.

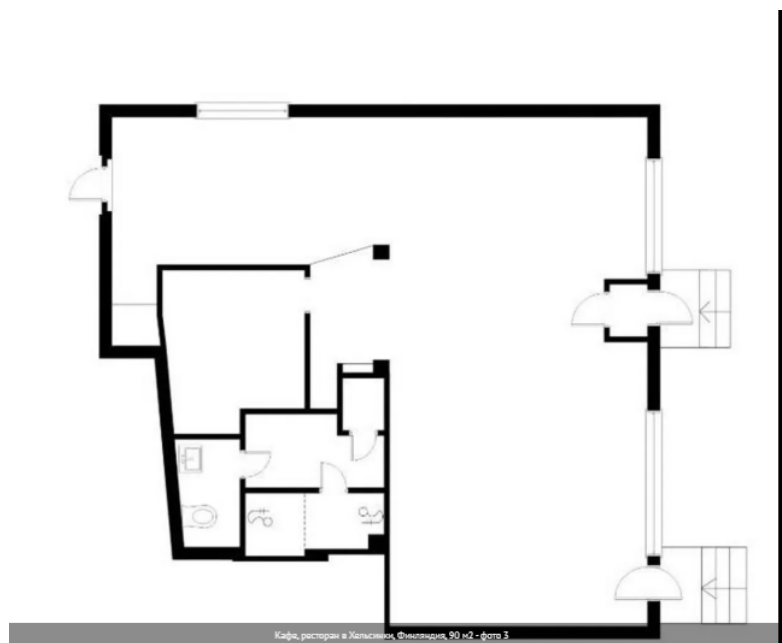

Рис. 3.2. Технічний паспорт приміщення під кав'ярню [Ошибка! Источник ссылки не найден.]

Місце розташування. Фінляндія, Гельсинкі, Лауттасаарі. Приміщення знаходиться у моря у великому місті. Дана пропозиція є вигідною, тому що продається готовий бізнес із усім обладнанням, ремонтом, постачальниками, що значно полегшує проведення інвестиційного проекту. До того ж агентство нерухомості, що продає даний об'єкт, у вигляді додаткових послуг пропонує допомогу в оформленні повного пакету документів для подачі на посвідку на проживання на основі бізнес іміграції, бізнес-консалтинг, юридичні та податкові консультації.

Клієнти, які відвідують кафе, отримують безкоштовний Wi-Fi та комфортну атмосферу.

Прайс-лист кав'ярні «Tasty CoFFee»

- звичайна кава в діапазоні від 2,40 до 4,20 євро від малого до великого розміру;
- Еспресо від 2,40 до 3,20 євро,
- латте – 4,40 євро з гарячим і холодним варіантом.
- солодощі – в середньому 3,5 одиниця.

Середній клієнтопотік складає: 120 клієнтів в день із середнім чеком в 10 євро

Середня заробітна плата у Фінляндії складає 3553 євро [5].

Проведемо розрахунки бюджету проекту у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Розрахунок річного бюджету проекту*

№ п/п	Стаття бюджету	Максимальний бюджет, тис. євро
1	Інвестиційні витрати	145
1.1	Придбання готового бізнесу Інвестиційні витрати	125
1.2	Юридичне оформлення повного пакету документів для подачі на посвідку на проживання на основі бізнес іміграції, бізнес-консалтинг,	20
2	Поточні витрати	398
2.1	Послуги юридичні та податкові консультації.	24
2.2	Річна оплата праці 6 працівників	255
2.3	Соціальні відрахування на оплату праці ($2\%+0,6\%+5,15\% = 7,75\%$)	18
2.4	Витрати на сировину і матеріали	60
2.5	Амортизаційні відрахування	5
2.4	Витрати на утримання приміщення	24
2.5	Інші експлуатаційні витрати	12
	Бюджет проекту	543

*Складено автором за результатами власних досліджень

З проведених розрахунків можемо визначити, що річний бюджет проекту складає 543 тис. євро., і з них 145 тис. євро інвестиційні витрати, і щорічні витрати бізнесу складуть 398 тис. євро.

3.3. Розрахунок очікуваних доходів та оцінка економічної привабливості інвестиційного проекту

Критеріями ефективності запровадження даного проекту є:

Вихід на потужність до кінця першого року до 120 клієнтів щодня із середнім чеком в 10 євро, до кінця другого року 150 клієнтів щодня із середнім чеком в 12 євро. Із збільшенням кількості клієнтів на 25% відбудеться пропорційне зростання наступних поточних витрат:

– витрат на оплату праці і соціальні відрахування

$$(255+18) * 25\% = 68 \text{ тис. євро;}$$

– витрат та сировину і матеріали

$$60 * 25\% = 15 \text{ тис. євро};$$

– витрати на утримання приміщення

$$24 * 25\% = 6 \text{ тис. євро};$$

– інші експлуатаційні витрати

$$12 * 25\% = 3 \text{ тис. євро.}$$

Загалом поточні витрати зростуть на:

$$68+15+6+3 = 92 \text{ тис. євро}$$

Проведемо розрахунки ефективності бюджету проект у таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Розрахунок ефективності бюджету проекту, тис. євро*

№ п/п	Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	Разом
1	Інвестиційні витрати	145,0					0,0
2	Річні витрати на утримання кав'ярні та працівників	398,0	490,0	490,0	490,0	490,0	2358,0
3	Валовий дохід	438,0	657,0	657,0	657,0	657,0	3066,0
4	Розмір ПДВ (14%)	61,3	92,0	92,0	92,0	92,0	429,2
5	Чистий дохід	376,7	565,0	565,0	565,0	565,0	2636,8
6	Загальний прибуток від реалізації продукції,	-21,3	75,0	75,0	75,0	75,0	278,8
7	Податок на прибуток (35%)	0,0	26,3	26,3	26,3	26,3	105,0
8	Чистий прибуток	-21,3	48,8	48,8	48,8	48,8	173,7
9	Чистий ефект від запровадження інвестиційного проекту	-166,3	-117,6	-68,8	-20,0	28,7	

*Складено автором за результатами власних досліджень

Таким чином, запровадження даного проекту дасть можливість вийти на європейський ринок та заробити 173,7 тис. євро чистого прибутку.

Продисконтуємо отримані доходи та інвестиційні витрати, щоб визначити доцільність запровадження проекту із урахування ставки дисконтування.

Рівень інфляції Фінляндії складає 1,3% [Ошибка! Источник ссылки не найден.]. Депозитні ставки у Фінляндії коливаються на рівні 0,18% [Ошибка! Источник ссылки не найден.].

Ризики приймемо за 10%.

У такому разі ставка дисконтування складатиме:

$$(1+0,013)*(1+0,0018)*(1+0,1) - 1 = 0,116.$$

Визначимо коефіцієнт дисконтування для п'яти років проекту:

$$2022 \text{ рік: } 1/(1+0,116)^1 = 0,8958.$$

$$2023 \text{ рік: } 1/(1+0,116)^2 = 0,8025.$$

$$2024 \text{ рік: } 1/(1+0,116)^3 = 0,7189.$$

$$2025 \text{ рік: } 1/(1+0,116)^4 = 0,6440.$$

$$2026 \text{ рік: } 1/(1+0,116)^5 = 0,5777.$$

У таблиці 3.3 проведемо розрахунки чистого приведеного доходу із урахування ставки дисконтування.

Таблиця 3.3

Розрахунок чистого приведеного доходу, тис. євро*

№ п/п	Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2025 рік	2026 рік	2027	Разом
1	2		3	4	5	6	7	8	9
1	Інвестиційні витрати	145							145
2	Чистий прибуток		-21,3	48,8	48,8	48,8	48,8	48,8	222,7
3	Амортизаційні відрахування		5	5	5	5	5	5	30
4	Чистий грошовий потік		-16,3	53,8	53,8	53,8	53,8	53,8	252,7
5	Ставка дисконтування		0,8958	0,8025	0,7189	0,644	0,5777	0,489	
6	Дисконтований чистий грошовий потік		-14,6	43,2	38,7	34,6	31,1	26,33	159,33
7	Чистий приведений дохід (NPV)		-159,6	-116,4	-77,7	-43,1	-12	14,33	

*Складено автором за результатами власних досліджень

$$PI=159,33/145=1,1$$

$$PP=145/(159,33/6)=145/26,6=5,45 \text{ року}$$

Таким чином, запропонований інвестиційний проект – прибутковий із терміном окупності 5,45 років. Тож вкладати кошти у створення міні кав'ярні у Фінляндії доцільно. Це може стати прибутковим бізнесом. Підводячи підсумок всьому вищесказаному, можна зробити наступні висновки. У розділі проведено обґрунтування розробки міжнародного інвестиційного проекту щодо створення міні кав'ярні за рахунок придбання готового бізнесу. Даний інвестиційний проект

є прибутковим. Чистий ефект від запровадження інвестиційного проекту протягом 5-х років складе 14,33 тис. євро,, а термін окупності складатиме 5,5 років. Тож вкладати кошти у створення міні кав'ярні у Фінляндії доцільно.

ВИСНОВКИ

Офіційна назва країни: Фінляндія. Столицею країни є Гельсінкі. Площа країни складає 338450 км². Найбільшими містами країни є: Гельсінкі (628208 осіб) ; Еспоо (269802 осіб) ; Тампере (225118 осіб); Вантаа (214605 осіб) ; Оулу (198525 осіб) ; Турку (185908 осіб). Офіційна мова: фінська та шведська. На фінській мові говорять 92%, а на шведській – 5,5% населення. Інші розмовні мови: саамі (лапшійська) – рідна мова приблизно 1700 людей у Лапландії. Англійська мова є діловою мовою країни. Знання англійської мови дуже добре у всій Фінляндії.

Рушійною силою економіки Фінляндії є міжнародна торгівля. У 2018 році експорт країни досяг 78% від рівня ВВП. ВВП Фінляндії на душу населення, який Світовий банк оцінює у 51 426 доларів США, є одним з найвищих у світі та на 11% вищим за середній показник у ЄС-27, що дозволяє країні запропонувати високий рівень життя. Розподіл багатства є відносно збалансованим, хоча соціальна нерівність зросла в останні роки. Фінляндія є європейською країною, яка найбільше постраждала від старіння населення та падіння робочої сили, явища, яке тяжко впливає на публічні фінанси країни.

На сьогоднішній день у Фінляндії склалися сприятливі умови для ведення малого та середнього бізнесу.

Фінляндія є високоіндустріалізованою країною зі змішаним видом економіки. Основну частку від усього ВВП країни складає сфера послуг (понад 72%), тоді як на промисловість припадає всього 22%.

Основними торговельними партнерами Фінляндії є такі держави, як Німеччина, Росія, Швеція, Великобританія, США, Нідерланди та Китай. Торговельна політика цієї країни регулюється нормами Європейського Союзу, при цьому Фінляндія традиційно відноситься до прибічників вільної торгівлі.

Серед основної продукції, яка експортується Фінляндією, виділяють транспортні засоби, нафтопродукти, кольорові метали. Серед імпортованих товарів ними є лакофарбова продукція, фармацевтичні вироби та електроенергія.

Сьогодні Фінляндію називають інноваційним лідером. Країна займає провідні позиції за обсягом інвестицій у сферу наукових досліджень (це приблизно 5 млрд. євро на рік). Її випереджують лише Ізраїль та Швеція. Переважна частина інвестицій вкладаються в країни-партнери із зони Європейського Союзу (на них відведено 80% від усіх інвестицій). Решту 20 відсотків поділили між собою США та Канада (7%), Японія та Китай (2%), Росія (2,5%). Приблизно 3% залишається на інші країни світу.

Згідно із дослідженнями Migrant Integration Policy Index 2018 року, на сьогоднішній день Фінляндія є четвертою за привабливістю для мігрантів країною світу після Швеції, Канади та Португалії. Загалом 82% мігрантів говорять про те, що задоволені умовами життя після переїзду.

Фінляндія є членом понад 60 різних економічних організацій глобального масштабу. Серед них можна виділити таких світових гігантів, як МВФ, ООН, ОЕСР, Північну Радку, Радку Європи, ЄС та Європейський валютний союз. Саме членство в цих економічних організаціях надає Фінляндії суттєвий вплив на міжнародній арені, а також забезпечує їй стабільність, політичну та економічну безпеку і благоустрій.

Для Фінляндії нехарактерними є нелегальні сепаратистські чи повстанські рухи. Відсутні також територіальні суперечки з іншими країнами світу, що мінімізує загрозу тероризму чи воєнних дій. Стабільному розвитку економіки майже нічого не заважає. Єдиними викликами, що можуть завадити цьому процесу у довгостроковій перспективі, є проблема старіння нації та скорочення росту фінської промисловості. Задля того, щоб не втратити лідерські позиції на європейському економічному ринку Фінляндії варто звернути головну увагу на ці питання в контексті світової глобалізації.

Вважаємо, що питання аналізу місця Фінляндії на світовому економічному ринку є відкритим, тому дослідження можна продовжувати, аналізуючи, як змінюються

показники на базі наступних 5 років: чи відстежується позитивна динаміка, чи не відбувається втрата лідерських позицій в окремих галузях і т. д.

Була обґрунтована стратегія реалізації міжнародного інвестиційного проекту з відкриття міні кав'ярні процес створення та реєстрації компанії за рахунок придбання готового бізнесу. Даний інвестиційний проект є прибутковим. Чистий ефект від запровадження інвестиційного проекту протягом 5-х років складе 14,33 тис. євро,, а термін окупності складатиме 5,5 років. Тож вкладати кошти у створення міні кав'ярні у Фінляндії доцільно.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Экспорт кави до Фінляндії. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.cbi.eu/market-information/coffee/finland>
2. Как открыть бизнес в Финляндии? Пошаговые инструкции [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://moyaidea.ru/biznes-v-finlyandii.html>
3. Коммерческие предложения в Финляндии. Кафе, ресторан в Хельсинки, Финляндия, 90 м2, 125 000 €. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://prian.ru/price/finland-13029-2736917.html>
4. Міграційна криза в ЄС: статистика та аналіз політики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cedos.org.ua/uk/articles/mihratsiina-kryza-v-yes-statystyka-ta-analiz-polityky>
5. Середня зарплата у Фінляндії. Мінфін. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/salary/world/finland/>
6. Товарооборот Фінляндії. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_kotimaankauppa_en.html#Turnover%20of%20trade.
7. Финляндия: Прямые иностр. инвестиции, млрд. долларов. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ru.theglobaleconomy.com/Finland/fdi_dollars/.
8. Фінляндія. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://knoema.ru/atlas/%d0%a4%d0%b8%d0%bd%d0%bb%d1%8f%d0%bd%d0%b4%d0%b8%d1%8f/topics/%D0%92%D0%BD%D0%B5%D1%88%D0%BD%D1%8F%D1%8F-%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D1%8F>
9. Юрченко Алла. Особливості попередження та протидії політичній корупції у Фінляндії та Нідерландах у контексті імплементації європейських антикорупційних норм. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://relint.eenu.edu.ua/index.php/relint/article/view/68>

10. FDI income payments by industry. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://data.oecd.org/fdi/fdi-income-payments-by-industry.htm>.
11. Finland — Area, population and GDP by region. Statistic. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto_en.html#region/.
12. Finland economy Review. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://web.archive.org/web/20090718111520/http://www.taxarticles.info/2009/06/finland-economy-review/>.
13. Finland in figures. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://web.archive.org/web/20090718111520/http://www.taxarticles.info/2009/06/finland-economy-review/>.
14. Finland. Export volume index. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://data.worldbank.org/indicator/TX.QTY.MRCH.XD.WD>.
15. Finland: Deposit interest rate. [Электронный ресурс] – Режим доступа: https://www.theglobaleconomy.com/Finland/deposit_interest_rate/
16. Finland: Presentation. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://import-export.societegenerale.fr/en/country/finland/growth-indicators>
17. Finnish patent and registration office. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.prh.fi/en>
18. McKinsey: Finland's Economy. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.mckinsey.com/NotFound.aspx?item=%2flocations%2fhelsinki%2fpdf%2ffinlands-economy-achievements-challenges-priorities&user=extranet%5cAnonymous&site=website>
19. Population of Finland. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto_en.html.
20. Tax articles. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://web.archive.org/web/20090720053623/http://www.taxarticles.info/2009/06/tax-and-accounting-principles-in-finland/>.

21. Till Finland's sickly economy is shrinking again. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://qz.com/1053926/finland-gdp-the-countrys-sickly-economy-is-shrinking-again/>